Dr. Daniela OSIAC

ÎNSEMNELE REVOLUŢIEI

Monumente şi străzi

Dr. Daniela OSIAC

ÎNSEMNELE REVOLUŢIEI

Monumente şi străzi

EDITURA INSTITUTULUI REVOLUŢIEI ROMÂNE
DIN DECEMBRIE 1989
Colecţia ***Biblioteca IRRD***

BUCUREŞTI
2013

Redactor: Carmen RĂDULESCU
Copertă şi tehnoredactare: Alina VLĂSCEANU

Supliment al revistei *„Caietele Revoluţiei“*
ISSN 1841 - 6683

Cuvânt introductiv

Motivaţie

Tot ceea ce ne înconjoară este istorie, amintire, memorie. Trecutul, fie el îndepărat sau apropiat, ne defineşte ca oameni sau ca popor. Importanţa cunoaşterii şi, cu precădere a înţelegerii trecutului, reprezintă una din componentele importante ale vieţii, ale cărei semnificaţii sunt covârşitoare, deşi acest fapt nu este, din păcate, conştientizat la nivelul real. Cu atât mai mult, atunci când vorbim de momente cruciale din trecutul unui popor, cunoaşterea a tot ceea ce îl defineşte, a tot ceea ce îl aminteşte, am putea spune că devine o obligaţie.

Aşa cum în viaţa fiecăruia dintre noi există momente care ne marchează existenţa, momente ce rămân adânc marcate în memoria şi sufletul nostru, momente la care facem apel în diverse împrejurări fie pentru rememorare, fie pentru ghidarea unor viitori paşi, momente pe care le păstrăm capturate în fotografii fizice sau mentale, la fel există astfel de momente şi în existenţa unui popor sau a unei naţiuni. Este indiscutabil că un astfel de moment este Revoluţia Română din Decembrie 1989.

De ce vă prezentăm o lucrare, care îşi doreşte să aţintească reflectoarele asupra fragmentelor de istorie recentă, respectiv ***Însemnele Revoluţiei Române din Decembrie 1989?*** Pentru că *nu doar trebuie să ne intereseze,* ci *trebuie să le înţelegem*, ele definindu-ne, chiar dacă nu realizăm acest lucru. Pentru că, din păcate, trăim o epocă în care individualismul, nepăsarea, ignoranţa sunt reflexe automate ale societăţii; pentru că din ce în ce mai puţină lume (aici incluzând mare parte din tineri) pare că este interesată să citească şi să-şi cunoască trecutul.

Prezenta ediţie a lucrării privind Însemnele Revoluţiei, se axează pe expunerea monumentelor şi străzilor ce amintesc de Decembrie 1989, urmând ca partea a doua a lucrării – cuprinzând prezentarea diplomelor, medaliilor, certificatelor, timbrelor comemorative – să apară în cursul anului viitor.

Pentru a facilita «accesul» şi cunoaşterea publicului larg asupra fenomenului pe care dorim să-l ilustrăm, primele pagini ale lucrării sunt consacrate prezentării poveştilor care se ascund în umbra străzilor, pe unde – grăbiţi şi pierduţi în propria existenţă – păşim zilnic. Străzi ce poartă numele unor persoane ce şi-au jertfit viaţa pentru libertatea noastră sau care amintesc de momente cruciale ale zilelor fierbinţi ale Revoluţiei Române din Decembrie 1989. Toate au menirea să tragă un semnal de alarmă!

Apoi sunt prezentate, pe scurt, străzile, monumentele şi plăcuţele comemorative ce omagiază zilele grele, zbuciumate, dar deosebit de importante ale lui Decembrie 1989.

Vă invităm la o călătorie în timp, o incursiune în istoria recentă a României, pe care o vom parcurge, la pas, prin Bucureşti şi Timişoara.

***

Legislaţie

Pentru a înţelege şi a ilustra mai bine importanţa atribuirii de denumiri unor străzi, am considerat necesar să redăm legile şi procesul prin care străzilor le-a fost atribuit un nume.

A. Decretul Lege nr. 100[1] din 14 martie 1990 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri prevedea:

„Ca urmare a victoriei Revoluţiei de la 22 decembrie 1989 este necesar să se stabilească noi norme de atribuire şi schimbare a denumirilor, întrucât unui număr important de localităţi, unităţii economice, social-culturale şi altor obiective li s-au atribuit denumiri legate de evenimente politice şi istorice din perioada dictaturii, precum şi numele unor persoane ale fostului regim, care nu sunt în concordanţă cu înnoirile vieţii politice şi sociale din România”.

În temeiul Decretului-lege nr. 2/1989*, Consiliul Provizoriu de Uniune Naţională decretează:*

ART. 1 - Atribuirea sau schimbarea de denumiri se face de către:

[1] http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act_text?idt=11163

a) Consiliul Provizoriu de Uniune Naţională, pentru judeţe, municipii, oraşe, comune, sate, localităţi componente ale municipiilor şi oraşelor şi staţiuni balneoclimaterice, la propunerea primăriilor judeţene şi a municipiului Bucureşti;

b) Guvern, pentru unităţile şi instituţiile de stat de interes naţional pe care le infiinţează;

c) organele centrale şi locale de stat şi organele centrale ale organizaţiilor cooperatiste şi obşteşti, pentru unităţile economice şi social-culturale pe care le înfiinţează potrivit legii, precum şi pentru alte obiective aflate în administrarea acestora;

d) primăriile judeţene şi a municipiului Bucureşti, pentru parcuri, pieţe, cartiere, străzi, staţii ale mijloacelor de transport în comun, precum şi pentru alte obiective aflate în administrarea unităţilor sau subunităţilor de interes local.

ART. 2 - Pentru atribuirea şi schimbarea de denumiri de către primăriile judeţene şi a municipiului Bucureşti se constituie, pe lângă fiecare dintre aceste organe, câte o comisie formată din 7- 9 specialişti din domeniile istoriei, etnografiei, geografiei, lingvisticii, artei şi alte domenii de activitate. În judeţele cu minorităţi naţionale, din aceste comisii vor face parte şi reprezentanţi ai acestora. Comisiile analizează propunerile privind atribuirea şi schimbarea de denumiri, adresate primăriilor. Comisiile, din proprie iniţiativă, pot face propuneri privind atribuirea şi schimbarea de denumiri.

Cu acest prilej se va ţine seama şi de denumirile tradiţionale în limbile minorităţilor naţionale, alături de cele în limba română.

Componenţa nominală a comisiilor prevăzute la alin. 1 se stabileşte prin decizii ale primăriilor judeţene şi a municipiului Bucureşti. Preşedintele comisiei este un viceprimar al acestor organe.

ART. 3 - Primăriile judeţene şi a municipiului Bucureşti vor ţine evidenţa denumirii unităţilor şi obiectivelor prevăzute la art. 1, existente în unităţile administrativ-teritoriale în care funcţionează.

Ministerele şi celelalte organe centrale ale administraţiei de stat, organele centrale ale organizaţiilor cooperatiste şi obştesti vor ţine evidenţa denumirii tuturor unităţilor şi obiectivelor din subordinea lor.

ART. 4 - Decretul nr. 386/1977 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri şi Decretul prezidenţial nr. 26/1978, modificat prin Decretul prezidential nr. 372/ 1979, se abrogă.

PREŞEDINTELE CONSILIULUI PROVIZORIU DE UNIUNE NAŢIONALĂ ION ILIESCU

B. OG nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, publicată în Monitorul Oficial nr. 646 din 30 august 2002

Ulterior, OG nr. 63/ 2002 a fost actualizată. .

În temeiul prevederilor art. 107, din Constituţia României, precum şi ale art. 1 pct. IV. 5 din Legea nr. 411/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanţe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanţă:

Art. 1

(1) Atribuirea sau schimbarea de denumiri pentru unităţi administrativ-teritoriale, precum şi pentru sate, localităţi componente ale municipiilor şi oraşelor, staţiuni balneoclimaterice şi staţiuni turistice se face prin lege.

(2) Proiectele de legi sau propunerile legislative privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, potrivit prevederilor alin. (1), se înaintează Parlamentului în vederea adoptării, după consultarea prealabilă prin referendum, în condiţiile legii, a cetăţenilor din unităţile administrativ-teritoriale respective.

(3) Referendumul se organizează numai în unitatea administrativ-teritorială sau în localitatea componentă a cărei denumire urmează a fi schimbată.

OG nr. 63/2002 a fost actualizată prin:

C. Legea nr. 48/2003 – pentru aprobarea OG nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri din 21 ianuarie 2003, Monitorul Oficial nr. 69/2003;

Art. 4

*(1)*Pentru activitatea desfăşurată în cadrul comisiei prevăzute la art. 3 alin. (2), membrii acesteia primesc o indemnizaţie de şedinţă.

(2) Cuantumul indemnizaţiei de şedinţă, sursele de constituire a sumelor necesare şi condiţiile de acordare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Administraţiei Publice, în termen de 30 de zile de la publicarea prezentei ordonanţe în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 5

*(1)*Solicitarea avizului comisiei de atribuire de denumiri, în cazurile prevăzute la art. 3 alin. (1), este obligatorie. Avizul are caracter consultativ şi se emite cu votul majorităţii membrilor comisiei, în termen de cel mult 60 de zile de la data solicitării.

(1^{1}) Avizul comisiei de atribuire de denumiri se semnează de către preşedinte, iar în absenţa acestuia de către vicepreşedinte şi se comunică prin grija compartimentului juridic al instituţiei prefectului.

(2) În cazul în care avizul comisiei nu este emis în termenul prevăzut la alin. (1), consiliul local ori judeţean, după caz, poate adopta hotărârea de atribuire sau schimbare de denumiri şi în lipsa acestuia.

(3) Hotărârile consiliilor locale şi ale consiliilor judeţene adoptate fără solicitarea avizului comisiei de atribuire de denumiri sunt nule de drept. Nulitatea se constată de către instanţa de contencios administrativ, la sesizarea prefectului sau a oricărei persoane interesate.

Art. 6

(1) Ministerul Administraţiei Publice asigură ţinerea evidenţei denumirii unităţilor administrativ-teritoriale, satelor, localităţilor componente ale municipiilor şi oraşelor, a staţiunilor balneoclimaterice şi staţiunilor turistice.

(2) Autorităţile administraţiei publice centrale asigură ţinerea evidenţei denumirii instituţiilor şi obiectivelor aflate în subordinea lor.

(3) Consiliile judeţene, respectiv consiliile locale, asigură ţinerea evidenţei denumirii instituţiilor şi obiectivelor prevăzute la art. 2 lit. c) şi d), existente pe raza unităţilor administrativ-teritoriale în care funcţionează.

Art. 7

Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe se abrogă Decretul-Lege nr. 100/1990 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 30 octombrie 1990, precum şi orice alte dispoziţii contrare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul administraţiei publice,
Octav Cozmâncă

D. Legea nr. 76/2007 – pentru modificarea şi completarea OG nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri din 26 martie 2007, Monitorul Oficial nr. 215/2007;

1. La articolul 3, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Secretariatul comisiei de atribuire de denumiri este asigurat prin grija compartimentului juridic al instituţiei prefectului.“

2. La articolul 3, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Comisia de atribuire de denumiri funcţionează în baza regulamentului aprobat prin ordin al ministrului administraţiei şi internelor.“

3. La articolul 5, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Avizul comisiei de atribuire de denumiri se semnează de către preşedinte, iar în absenţa acestuia de către vicepreşedinte şi se comunică prin grija compartimentului juridic al instituţiei prefectului.“

E. Legea nr. 279/2007 - pentru completarea art. 1 din OG 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, din 17 octombrie 2007, Monitorul Oficial nr. 718/2007;

Art. 2

Atribuirea sau schimbarea de denumiri, altele decât cele prevăzute la art. 1, se face de către:

a) Guvern, prin hotărâre, pentru instituţii publice şi obiective de interes naţional;

b) autorităţile administraţiei publice centrale, pentru obiective şi instituţii publice pe care le înfiinţează, precum şi pentru cele care se află în subordinea acestora;

c) consiliile judeţene, prin hotărâre, pentru instituţiile publice şi obiectivele de interes judeţean, cu avizul consiliului local pe al cărui teritoriu administrativ sunt amplasate instituţiile şi obiectivele în cauză;

d) consiliile locale, prin hotărâre, pentru parcuri, pieţe, oboare, cartiere, străzi, staţii ale mijloacelor de transport în comun, precum şi pentru obiective şi instituţii de interes local aflate în subordinea lor.

Art. 3

(1) Proiectele de hotărâri ale consiliilor judeţene sau locale, având ca obiect atribuirea ca denumire a unor nume de personalităţi ori evenimente istorice, politice, culturale sau de orice altă natură ori schimbarea unor astfel de denumiri vor putea fi adoptate numai după ce au fost analizate şi avizate de comisia de atribuire de denumiri judeţeană, respectiv a municipiului Bucureşti.

(2) Comisia de atribuire de denumiri este formată din 5 membri, specialişti din domeniile istoriei, etnografiei, geografiei, lingvisticii sau artei, din care un preşedinte şi un vicepreşedinte.

(3) Componenţa nominală a comisiei de atribuire de denumiri se stabileşte prin ordin al prefectului.

(4) Secretariatul comisiei de atribuire de denumiri este asigurat prin grija compartimentului juridic al instituţiei prefectului.

(5) În judeţele în care cetăţenii aparţinând unei minorităţi naţionale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, specialiştii prevăzuţi la alin. (2) vor fi numiţi şi din rândul minorităţii respective.

(6) Abrogat.

(7) Comisia de atribuire de denumiri funcţionează în baza regulamentului aprobat prin ordin al ministrului administraţiei şi internelor.

În prezent, ***Comisia de atribuire denumiri a Municipiului Bucureşti***[2], funcţionează în baza Ordonanţa Guvernului nr. 63/2002, modificată, privind atribuirea sau schimbarea de denumiri şi a Ordinului nr. 564/31.07.2008, pentru aprobarea Regulamentului de funcţionare a comisiei de atribuire de denumiri judeţene, respectiv a municipiului Bucureşti, emis de Ministrul Internelor şi Reformei Administrative.

Prin Ordinul Prefectului nr. 494/01.09.2008 a fost reactualizată componenţa Comisiei de atribuire de denumiri a Municipiului Bucureşti, din care fac parte specialişti din domeniul istoriei, etnografiei, geografiei, artei, lingvisticii, iar secretariatul acestei comisii este asigurat de către compartimentul juridic din cadrul Instituţiei Prefectului.

Comisia îndeplineşte, în principal, următoarele ***atribuţii***: analizează documentele depuse de consiliile judeţene sau locale, după caz, în vederea obţinerii avizului pentru atribuirea sau schimbarea de denumiri şi respinge documentaţia incompletă şi emite avizul favorabil sau nefavorabil cu privire la proiectul de hotărâre a consiliului judeţean sau local etc.

Avizul comisiei este ***consultativ*** şi se emite cu votul majorităţii membrilor acesteia. Dosarul necesar pentru obţinerea avizului de atribuire sau schimbare de denumiri trebuie să cuprindă următoarele ***documente***: cerere de avizare, proiectul de hotărâre a consiliului judeţean sau local, după caz, inclusiv instrumentul de prezentare şi motivare, copie de pe raportul comisiei de specialitate a consiliului şi copie de pe raportul compartimentului de resort din cadrul aparatului de specialitate al primarului sau al consiliului judeţean.

* * *

[2] http://www.prefecturabucuresti.ro/institutia-prefectului/126-atribuire-denumiri.html

La pas pe urmele Revoluţiei

Una din cele mai impresionante poveşti de viaţă pe care le-am cunoscut vreodată stă ascunsă în spatele denumirii acestei străzi din Timişoara – **Strada Lepa Bărbat**. Relatată de o fetiţă învârstă de doar 12 ani – la începutul anului 1990 în presa locală şi reluată apoi în cartea domnului Lucian Vasile Szabo, *Mass media, represiune şi liberatate* –, povestea cutremurătoare nu merită să fie ţinută sub tăcearea paşilor grăbiţi. Mama ei a murit, răpusă de gloanţe, dându-şi ultima suflare în timp ce îşi ţinea fiica de mână. Tatăl ei, străpuns de gloanţe şi el, a fost dus la spital sub ochii şocaţi şi înlăcrimaţi ai copilului de doar 12 ani. O tragedie, o jertfă a unor oameni simpli cu al căror sânge nevinovat s-a deschis poarta spre libertate şi democraţie a milioane de români.

Câteva străzi din Timişoara poartă numele unor copii. Repetăm, COPII, a căror viaţă s-a frânt brusc, sub rafale de gloanţe, în Decembrie 1989. Sunt rânduri şi pagini de istorie, frânturi de viaţă, care te zguduie când afli că în Decembrie 1989, în Timişoara, s-au ridicat la Cer sufletele unor copii cu vârste cuprinse între 3 şi 17 ani.

Nu putem să nu reamintim, tot din acelaşi registru, **Strada Boţoc Luminiţa**. O fetiţă de 13 ani care şi-a pierdut viaţa în timpul zbuciumatelor zile ale Revoluţiei Române de la Timişoara. Căutată zile întregi de părinţii săi, cuprinşi de disperarea neaflării niciunei veşti referitoare la copila lor, este găsită la începutul lunii ianuarie în 1990, într-o groapă comună. Reîntors la servici, o colegă îi sugerează tatălui acesteia să verifice groapa respectivă. Cu inima strânsă, pleacă, o ia pe soţia sa şi ajunşi la locul indicat înfruntă cruda realitate: trupul fetiţei lor de doar 13 ani zăcea acolo, sufletul fiindu-i de mult urcat la Cer.

În Decembrie 1989 ce i-a unit a fost visul şi conştiinţa comună. De la copii la adulţi, de la muncitori la sportivi, toţi cei care au vrut şi au simţit că se poate au riscat pentru schimbare. În Timişoara găsim strada **Balmuş Vasile**, sportiv timişorean împuşcat pe 17 Decembrie 1989.

Bulevardul 16 Decembrie din Timişoara aminteşte – sau ar trebui să amintească – de clipele în care prindea viaţă şi contur scânteia libertăţii. Atunci, timişorenii au avut curajul să dea –

superb gest! – startul schimbării în România. Izbucnit de la un protest spontan – încercarea de a împiedica evacuarea pastorului Lázlo Tökés –, conştiinţa timişorenilor, mai vie ca niciodată, a trezit întreaga ţară, finalizându-se cu destrămarea unui sistem ce părea veşnic, nemuritor.

Deşi în Capitală există câteva locuri importante care fac legătura în inima, mintea şi sufletul trecătorilor, zilnici sau ocazionali, cu momentul istoric Decembrie 1989 – precum *Piaţa 21 Decembrie 1989*, *Piaţa Revoluţiei*, staţia de metrou *Eroii Revoluţiei* – dorim să conştientizăm publicul larg asupra faptului că multe din drumurile pe care le parcurgem zilnic, sub auspiciul democraţiei şi al libertăţii, sunt în fapt un omagiu adus celor care s-au sacrificat în Decembrie 1989.

În sectorul 4 mărginită de bulevardul Constantin Brâncoveanu, Strada Secuilor şi Strada Nitu Vasile se află **Aleea Mirea Mioara Luiza**. Probabil puţini ştiu cine a fost, mulţi trec nepăsători cu pasul lent, sau grăbit, cu gândurile pierdute printre grijile zilnice. Mirea Mioara Luiza a fost un om care a crezut în viitorul mai bun al ţării, un suflet care s-a ridicat la Cer pentru salvarea semenilor. Pe 21 Decembrie 1989, condusă doar de gândul eliberării de sub umbrela comunismului, a plecat de acasă pentru a ajuta la făurirea unui vis ce părea, poate pentru mulţi, de mult o himeră. Când TAB-urile au sfărâmat mulţimea de la *Sala Dalles*, Mirea Mioara Luiza a scăpat de lovitura acestora, însă a căzut răpusă de un glonţ în momentul în care încerca să îi ajute pe răniţi. Soţului, cu care se căsătorise abia de o lună, i-au rămas doar ultimele ei gânduri aşternute pe o bucată de hârtie: „*Petrică, eu sunt acolo unde se află toţi românii, în faţa Sălii Dalles. Vino şi tu. Te aştept*”[3], iar ţării întregi Libertatea pe care mii de români asemenea ei au transformat-o în Decembrie 1989 din vis în realitate.

Tot în sectorul 4, se află **Aleea Mladinovici Dragoş**, între Bulevardul Alexandru Obregia, Strada Emil Racoviţă şi Strada

[3] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

Turnu Măgurele. Din 21 până în 23 Decembrie 1989, Mladinovici Dragoş a crezut şi a luptat cu orice preţ pentru schimbarea regimului de la Bucureşti. La doar 20 de ani a înfruntat vremurile şi ultimele suflări de rezistenţă ale regimului comunist, materializate prin gaze lacrimogene, TAB-uri şi gloanţe, până când, pe 23 decembrie 1989, inima lui a fost străpunsă de un glonţ. A încetat să mai bată. Noi, însă, avem datoria să îl purtăm în gând, măcar atunci când păşim pe aleea ce aminteşte de această inimă bravă ce a luptat până la ultima bătaie pentru viitorul României.

Când mergem din Strada Câmpia Libertăţii spre Parcul Gheorghe Petraşcu din sectorul 3, întâlnim **Aleea Tudor Constantin**. Un infim omagiu adus unui fierar de la o întreprindere bucureşteană, care în decembrie 1989 a ştiut doar că este român şi ţara îi cere să lupte pentru ea. N-a ezitat, iar preţul a fost cel suprem: viaţa sa. Tudor Constantin a murit, sperând să schimbe istoria, pe 23 decembrie, la doar 43 de ani.

Buteică Marius Emanoil avea doar 22 ani atunci când, pe 23 Decembrie 1989, şi-a pierdut viaţa în urma evenimentelor petrecute la Aeroportul Otopeni – locul lui de muncă. Vor fi existând nepăsători care să îl considere doar o victimă colaterală pentru că nu era în stradă, la luptă, ci la locul de muncă. Dar cuvintele scrise cu durere de mamă pe crucea ce îi adăposteşte trupul sunt suficiente pentru a arăta că Buteică Marius Emanoil s-a luptat: *„Eroul martir al Revoluţiei din Decembrie 1989 a fost ucis prin tortură sadică*”[4]. Un minim omagiu i-a fost adus atunci când una din străzile dintre Mihai Bravu şi Camil Ressu a primit numele de Aleea Buteica Marius Emanoil.

La 21 de ani, **Urucu Dan Adrian** era student în anul II la Facultatea de Aeronautică din Bucureşti. În Decembrie 1989 n-a avut nici cea mai mică ezitare în a crede în izbânda Revoluţiei Române şi în necesitatea implicării cu orice preţ şi cu toată dăruirea

[4] http://www.adevarul.ro/sfarsitul_ceausestilor/Inima_ii_pompa_sange_prin_gaura_din_cap_0_172183336.html

pentru realizarea acestui obiectiv. A fost la *Sala Dalles*, la *Sala Palatului*, la T*eleviziune*. Pe 25 decembrie, părinţii i-au recuperat trupul neînsufleţit de la morga Spitalului de Urgenţa Bucuresti.

În urma lui a rămas o ţară liberă; ultimele cuvinte adresate părinţilor: „Ce se vede la televizor nu e nimic, realitatea e cu mult mai crudă" şi o alee ce îi poartă numele azi şi care se află la intersecţia străzilor Secuilor şi Nitu Vasile cu bulevardul Constantin Brâncoveanu.

În sectorul 6, la intersecţia dintre Drumul Sării, Bulevardul Trafic Greu şi Bulevardul Timişoara, cunoscută sub numele de Răzoare majorităţii bucureştenilor, a primit un nume nou: **Piaţa Danny Huwe**. Numele puţin ciudat i-a mirat pe unii, i-a lăsat indiferenţi pe alţii, şi probabil prea puţini şi-au pus întrebarea cine este şi de ce una din marile intersecţii ale Bucureştiului a fost astfel denumită. Danny Huwe a fost un jurnalist belgian, care în Decembrie 1989 venise în România pentru a transmite postului de televiziune la care lucra, şi implicit întregii lumi, felul în care românii îşi ţes un nou destin. În urma unor gloanţe ce s-au aflat pe traiectoria sa, şi-a găsit sfârşitul; era 24 decembrie.

Iată doar câteva din exemplele prin care Bucureştiul cinsteşte memoria unor eroi căzuţi în lupta pentru libertate în Decembrie 1989. Ele vorbesc în tăcere de momente importante din istoria noastră, despre ceea ce a fost şi ce este azi.

În continuare prezentăm însemnele de cinstire a Revoluţiei Române din 1989, grupate pe oraşe.

Monumente-străzi din Timişoara

Intrarea Gârjoabă Constantin[1]

Născut în 26.03.1965, la Timişoara, Gârjoabă Constantin a fost rănit în 17 Decembrie 1989 şi operat la Spitalul Judeţean. Cu toate că operaţia a reuşit, el împreună cu alţi participanţi la proteste au fost împuşcaţi chiar în spital. Corpul i-a fost furat în noaptea de 18 spre19 decembrie şi ars la Crematoriul din Bucureşti. În foaia de observaţie era indicată cauza decesului: hemoragie internă.

Intrarea Ewinger Slobodanca[2]

Decedată la doar 21 de ani, în Decembrie 1989 la Podul Decebal, a fost arsă la Crematoriu. Intrarea care îi poartă numele se află în vecinătatea intrării Gârjoabă Constantin.

Intrarea Sava Angela[3]

A fost muncitoare la întreprinderea Kandia. Născută la Caraş-Severin, Angela Sava şi-a pierdut viaţa în Revoluţia din Decembrie 1989 la doar 35 de ani, pe podul Mihai Viteazul din Timişoara, pe 17 decembrie. Sava Angela a fost împuşcată în cap.

Strada Andrei Maria[4]

Muncitoare la ,,UTT", născută la data de 23.08.1964 în judeţul Vâlcea, a decedat în data de 17 decembrie 1989, la

[1]http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/mmioc/revmistere/docs/27martir.htm

[2] Idem

[3] http://portalulrevolutiei.ro/?menu=1&jud=50

[4] Idem.

Timişoara, împuşcată în cap. Cadavrul său a făcut parte din lotul secret transportat la Bucureşti şi incinerat la Crematoriul „Cenuşa”[5].

Strada Bălmuş Vasile[6]

Karatist şi culturist timişorean, Vasile Bălmuş a fost împuşcat în luptele din centrul Timişoarei, pe 17 Decembrie 1989. Despărţindu-se de prietenul său, Florin Teodorescu, de asemenea culturist, Vasile Bălmuş a murit împuşcat în timp ce traversa strada.

Strada Boţoc Luminiţa[7]

Copilă de 13 ani ucisă cu sânge rece pe 17 Decembrie 1989, Luminiţa Boţoc a fost împuşcată în torace, la Timişoara, pe strada *Calea Lipovei*. Trupul a fost găsit în ianuarie 1990 în groapa comună din *Cimitirul Eroilor*.

Strada Ciopec Marius[8]

În vârstă de 19 ani, electro-mecanic, a fost împuşcat mortal în seara de 18 decembrie 1989, pe când se afla lângă complexul comercial din *Calea Girocului.*

Strada Ferkel Şuteu Alexandru[9]

Avea 43 ani, era muncitor, şi a decedat la spital în seara de 17 Decembrie 1989, din cauza unei plăgi abdominale, fiind

[5] Gh. Sbârnă, V. Marin (coord.), *Dicţionar General al Revoluţiei Române din Decembrie 1989,* Ed. Militară, Bucureşti, 2010, p. 80.

[6] http://www.prosport.ro/alte-sporturi/in-memoriam-vasile-a-murit-sub-ochii-mei-5191198

[7] Lucian Vasile Szabo, *Mass-media, Represiune şi Libertate: revoluţia de la Timişoara în presa locală, naţională şi internaţională*, Ed. Gutenberg Univers, Arad, 2010. Link poza http://www.evz.ro/detalii/stiri/copiii-care-s-au-jucat-de-a-sfarsitul-lumii-879906.html

[8] Gh. Sbârnă, V. Marin (coord.), *Dicţionar General al Revoluţiei Române din Decembrie 1989,* Ed. Militară, Bucureşti, 2010, p. 220. Poza http://www.hartastrazi.info/harta-timisoara-strada-martir-marius-ciopec.html

[9] http://voxpublica.realitatea.net/politica-societate/celelalte-cuvinte-71194.html/attachment/ferkel-suteu-stefan-alaex

împuşcat în aceeaşi seară, de la distanţă, în zona *Calea Girocului*. Soţia îşi aminteşte îndurerată acele momente: *După primul foc, oamenii au început să strige „fraţilor, nu trageţi, sunteţi români de-ai noştri”. Nu am văzut ca cineva să fi agresat militarii. Aceştia au tras în mulţime. Lângă noi a căzut un om. Pe jos era baltă de sânge şi bucăţi de creier. Lumea fugea să se adăpostească când soţul a fost împuşcat în abdomen şi a căzut, trăgându-mă şi pe mine, care eram la braţ cu el.*

Oamenii l-au dus într-un apartament, de unde s-a dat telefon după salvare. Salvarea n-a venit.

Am rugat pe cei din jur să ne ducă careva cu maşina până la spital, dar toţi erau îngroziţi şi au refuzat. În spatele blocului se construia. Am luat o placă de la şantier şi l-am pus pe soţul meu pe ea. Câţiva bărbaţi m-au ajutat să-l duc la spitalul judeţean.

Când l-au împuşcat pe soţul meu era cam ora 19.30 , iar la spital am ajuns pe la 21.30 (am mers încet, fiindcă soţul se plângea de dureri).

Nu am fost lăsată să intru în spital şi am stat în curte câteva ore, nădăjduind că voi afla câte ceva despre soţ. Am văzut salvări venind mereu cu răniti şi m-am îngrozit, se auzeau mereu rafale.

Pe la 2.30 noaptea am ajuns acasă. Dimineaţa la 6.30 am mers iar la spital unde m-am întilnit cu Bărbat Ion (finul părinţilor mei), care venise pentru cumnata sa, Lepa. Nimeni nu voia să ne dea informaţii despre răniţi, toţi erau speriaţi. […].După căderea lui Ceauşescu, cumnatul s-a dus la doctorul Dressler de la medicină legală, care i-a spus că işi aminteşte de soţul meu. Doctorul Dressler, fără să vadă poza, a putut să-l descrie pe soţul meu, inclusiv cămaşa cu care era îmbracat. Cadavrul soţului nu l-am mai văzut niciodată[10].

[10] http://timisoara.com/newmioc/26.htm

Strada Grama Alexandru[11]

18 ani, muncitor la abator, a decedat la spital în seara de 17 Decembrie 1989, din cauza unei plăgi cervico-toracice, fiind împuşcat în aceeaşi seară pe când se afla în faţa librăriei de pe strada Tudor Arghezi.

Strada Haţeganu Petru[12]

46 ani, electrician, domiciliat în Timişoara, a fost împuşcat pe treptele *Catedralei*, în seara zilei de 17 Decembrie, iar corpul furat din morga Spitalului Timişoara, a fost ars la Crematoriul Bucureşti, iar cenuşa aruncată la canal.

Strada Lăcătuş Nicolae[13]
Data naşterii: 20.06.1962
Locul naşterii: Timiş
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 17 decembrie 1989
Locul morţii: Timişoara, *Piaţa Traian*
Cauza: Împuşcat în torace

---

[11] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_4.htm poza http://www.google.ro/imgres?imgurl=http://romaniaverde.files.wordpress.com/2009/12/alexandru-grama-internat-cu-rani-usoare-impuscat-mortal-in-spital.jpg&imgrefurl=http://romaniaverde.wordpress.com/category/revolutia-din-decembrie-1989/&h=138&w=92&sz=11&tbnid=kL_Fa0TRCo8aiM:&tbnh=104&tbnw=69&zoom=1&usg=__2SdF3Qp2skVwKRgRU2WBAqxpukY=&docid=tZe_XpLCyrpTsM&hl=ro&sa=X&ei=yz1UUcrTJc3ptQbLioHoCA&ved=0CEMQ9QEwAw&dur=281

[12] http://pongogonzo.wordpress.com/2011/12/21/ei-au-murit-pentru-libertate/ Poza http://bulevarde.ro/timisoara/strada-petru-hateganu

[13] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm, poza http://www.hartastrazi.info/harta-timisoara-strada-martir-nicolae-lacatus.html

Şi corpul lui Lăcătuş Nicolae a făcut parte din lotul celor transportaţi în secret la Bucureşti şi incinerat la Crematoriul "Cenuşa".[14]

Strada Lungu Cristina[15]
Data naşterii: 14.03.1987
Locul naşterii: Arad
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 17 decembrie 1989
Locul morţii: Timişoara, *Calea Girocului*, între cei doi părinţi
Cauza: Împuşcată în inimă

Strada Motohon Silviu[16]
Data naşterii: 7.01.1957
Locul naşterii: Timiş
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 17 Decembrie 1989
Locul morţii: Timişoara, str. Ialomiţa, intersecţia cu *Calea Lipovei*
Cauza: Împuşcat în cap

Strada Opre Gogu[17]
Data naşterii: 01.08.1960
Locul naşterii: Cerneteaz-Giarmata, Timiş
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 17 decembrie 1989
Locul morţii: Timişoara, zona *Operei*
Împuşcat în cap
Soţia sa avea să povestească: *În după-amiaza zilei în care a fost ucis, soţul meu a*

[14] Gh. Sbârnă, V. Marin, *Op. Cit*., p. 410.

[15] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm, poza http://www.hartastrazi.info/

[16] Gh. Sbârnă, V. Marin, *Op. Cit*., p. 480.

[17] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

venit acasă şi mi-a spus că în oraş sunt manifestaţii împotriva regimului şi că se duce şi el acolo. I-am spus să nu se ducă şi să se gândească la faptul că are copii. El mi-a răspuns că pentru aceştia se şi duce. Apoi a mâncat, a sărutat copiii şi a plecat.[18]

Strada Stanciu Ioan[19]
Data naşterii: 8.12.1947
Locul naşterii: Timiş
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 17 decembrie 1989, ora 18: 00
Locul morţii: Timişoara, zona *Catedralei*
Cauza: Împuşcat toraco-abdominal

În memoria lui s-a montat o placă comemorativă pe faţada *Catedralei Mitropolitane* Ortodoxe Române.[20]

Strada Tasala Remus[21]
Data naşterii: 6.05.1966
Locul naşterii: Timişoara
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 17 decembrie 1989
Locul morţii: Timişoara, Spitalul Judetean
Cauza: Împuşcat in cap, dupa ce fusese ranit superficial la gât în *Piaţa 700*

Mama sa povesteşte, amintindu-şi de Decembrie 1989[22]: *Duminică dimineaţă, Remus a ieşit afară de mai multe ori. Când s-a întors mi-a zis ce se întâmpla în oraş.*

[18] http://www.evz.ro/detalii/stiri/cei-care-s-au-pus-in-calea-raului-880313.html

[19] http://www.banaterra.eu/romana/in_memoriam/placi_comemorative/89_stanciu%20ioan/stanciu%20ioan_01.JPG

[20] http://www.banaterra.eu/romana/in_memoriam/placi_comemorative/89_stanciu%20ioan/stanciu%20ioan_02.JPG

[21] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

[22] http://www.timisoara.com/newmioc/20.htm

Pe la 13.30 a plecat iar cu cinci prieteni, zicând că vrea să joace un fotbal. Seara s-au întors doi prieteni ai săi, Simionescu şi Hupfl, cu buletinul lui Remus, şi mi-au spus că Remus e împuşcat la gât şi că va fi operat. Am vrut să merg la spital, dar vecinii m-au oprit, fiindcă se trăgea în oraş. Am dat telefon fratelui meu, Popa Constantin, care locuieşte aproape de spital să se intereseze de Remus. După un timp fratele mi-a telefonat că nu se poate apropia de spital că e plin de oameni înarmaţi.

Luni dimineaţa am plecat cu un vecin (Pălacean Traian) la spital, cu poza şi cu buletinul lui Remus. Am reuşit să intru în spital şi să mă întâlnesc cu brancadierul Ciuprina Alexandru, care era prieten cu Remus şi care mi-a zis că în seara trecută l-a găsit pe Remus mort, împuşcat în cap şi cu ochii larg deschişi. Am plecat spre casă pe jos. La Catedrală am luat lumânări şi în Piaţa 700, flori…

Strada Todorov Miroslav[23]

Profesie: Încasator la GIGEL

Data naşterii: 21.01.1964

Locul naşterii: Timişoara

Calitate: Erou Martir

Data morţii: 17 Decembrie 1989

Locul morţii: Între Spitalul Militar si Spitalul Judeţean

Cauza: Hemoragie externă provocată de plăgile prin împuşcare pe str. V. Alecsandri

Strada 20 decembrie 1989

20 decembrie 1989 a fost unul din momentele semnificative ale Revoluţiei Române. După cum am prezentat şi anterior date despre cei care au inspirat numele de străzi, sau date referitoare la evenimentele din ziua care denumeşte un loc, este evidentă necesitatea aşternerii pe această pagină a câtorva cuvinte care să zugrăvească importanţa şi semnificaţia zilei de 20 Decembrie 1989 de la Timişoara.

La Timişoara, în faţa *Operei*, Claudiu Iordache se desface la piept şi se adresează militarilor prezenţi, cu un curaj izvorât

---

[23] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

probabil din cel mai pur patriotism: *Trageţi! Trageţi în mine*! Amintind de momentul 20 decembrie 1989, Claudiu Iordache spunea: *Ziua de 20 este o capodoperă a spontaneităţii. Deci, nu putem căuta merite. Căutăm oameni inspiraţi sau mai puţini inspiraţi; mai puţin inhibaţi sau mai mult inhibaţi.*[24].

Tot pe 20 Decembrie, la Timişoara, se constituie şi *Frontul Democratic Român*. După constituirea Biroului Executiv al *Frontului Democratic Român*, primii lideri ai Revoluţiei se adresează mulţimii: Lorin Fortuna, Claudiu Iordache, Ioan Chiş, Maria Trăistaru, cu toţii vorbesc despre construirea unui nou viitor al ţării, pe baze democratice[25].

Referindu-se la "momentul" Balconului, din 20 Decembrie 1989, Claudiu Iordache spunea mai târziu: *Rezistenţa Balconului înseamnă podium, înseamnă primii care riscă, primii care pierd, primii care nu vor pierde. Dacă Balconul cădea în 20, ar fi însemnat o îndelungă cădere.*[26]

Strada Iordan Sebastian[27]
Profesie: Elev
Data naşterii: 6.02.1971
Locul naşterii: Timişoara
Calitate: Erou Martir
Data morţii: 23 Decembrie 1989
Locul morţii: Timişoara, str. Olimpiadei
Cauza: Împuşcat în torace

Strada Vârcuş I. Claudiu[28]

Născut în data de 8.10.1947, originar din com. Periam, judeţul Timiş, a fost omorât în 17 Decembrie 1989, la Timişoara, pe trecerea de pietoni între *Catedrală* şi cinema *Capitol*.

---

[24] Miodrag Milin, *Timișoara în Revoluție și după*, Ed. Marineasa, Timişoara, 1997, p. 91.

[25] Vezi D. Osiac, *Comitetele Revoluţiei Române*, Ed. IRRD, Bucureşti, 2013

[26] Miodrag Milin, *Op.Cit*., p. 91.

[27] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

[28] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

Strada Martir Constantin Vîlceanu[29]

După numele unui erou-martir al Revoluţiei Române din Decembrie 1989, care a murit în *Calea Lipovei* la punctul de control de lângă Unitatea Militară[30].

Strada Lepa Bărbat[31]

A fost împuşcată în cap, în *Piaţa Libertăţii*, după ce un ofiţer de contrainformaţii a tras asupra ei, a soţului şi a fiicei lor o rafală de pistol automat. Bărbat Vasile, soţul ei, a fost şi el rănit grav.

Bulevardul Revoluţiei 1989

Moment de cotitură în istoria poporului român, Revoluţia Română din Decembrie 1989 a înscris pe harta curajului şi sacrificiului românesc oraşe, locuri, oameni, fapte, care prin neînfricarea, dăruirea şi jertfa lor – purtaţi pe aripile dorului de liberate şi dăruind prin sângele lor o nouă faţă României, redându-i liberatea –, au arătat că soarta României şi, implicit, a românilor poate să fie schimbată.

Bulevardul 16 Decembrie

După ce pe 15 decembrie 1989 un grup de persoane protestase în faţa casei pastorului László Tökés împotriva deciziei de evacuare a acestuia în alt oraş, pe 16 decembrie grupul de oameni se măreşte semnificativ şi, în acelaşi timp, şi paleta nemulţumirilor lor se diversifică. După ce Ion Monoran trage pantograful unui tramvai, manifestanţii adunaţi în *Piaţa Maria* din Timişoara încep să scandeze: *Liberatate!, Azi în Timişoara, mâine-n toată ţara!,*

---

[29] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

[30] http://www.newstimisoara.ro/stiri/o-nou-strad-din-timi-oara-poart-numele-unui-erou-martir-al-revolu-iei-din-1989

[31] Lucian Vasile Szabo, *Mass-media, Represiune şi Libertate: revoluţia de la Timişoara în presa locală, naţională şi internaţională*, Ed. Gutenberg Univers, Arad, 2010.

Vrem pâine!,,,Vrem lapte!, Vrem căldură![32]. Pe parcursul zilei au loc mai multe ciocniri între manifestanţi şi forţele de ordine. Spre miezul nopţii, manifestanţii regrupaţi în zona *Catedralei* cântă *Deşteaptă-te române!* şi *Hora unirii!*, pornind apoi spre diferite zone ale oraşului pentru a mobiliza şi restul populaţiei.[33]

Placa Comemorativă Constantin Iosub[34]

Placă comemorativă la Colegiul Tehnic de Vest din Timişoara, Bulevardul Regele Carol I, nr. 11. Sunt, însă, amintiţi alături mai mulţi elevi ucişi în Decembrie 1989.

Leia Sorin

Mama lui avea să declare: *În data de 18.XII.1989, la orele 17,00, a fost împuşcat fiul meu, Leia Sorinel Denel, în vârstă de 22 ani, operator chimist la Solventul. A fost împuşcat în cap, pe scări, la Catedrală. A fost introdus în Catedrală şi, după câteva momente, viaţa l-a părăsit. A fost trimis la Judeţean, dar a ajuns mort. L-am căutat şi la Spitalul Judeţean. Aici mi s-a spus că au fost luaţi de securitate şi nu se ştie unde i-au dus. L-am găsit aproape după o lună, înmormântat în groapa comună din Cimitirul Eroilor*[35]

În comuna natală Şcoala generală cu clasele V-VIII îi poartă numele.

---

[32] Alesandru Duțu, *Op. Cit*., p.98.

[33] *Ibidem*, p. 102.

[34] http://www.banaterra.eu/romana/timisoara-placa-comemorativa-memoria-eroului-martir-din-decembrie-1989-constantin-iosub

[35] http://marceltolcea.ro/ce-mai-poezii-despre-atunci-18-chiar/

Rozalia Irma Popescu[36]

Există o placă comemorativă, la intrarea în Parcul Coronini pe care scrie, : *La ora 14.30, aici a căzut primul erou al revoluţiei române - Rozalia Irma Popescu, strivită sub roţile unui car de luptă*

Belici Radian[37]

Muncitor în echipa de pompieri de la Intreprinderea ,,Solventul",născut la 28.11.1966 în localitatea Jebel, judeţul Timiş, a decedat la 17 decembrie 1989 la Timişoara, împuşcat în cap în *Piaţa 700*.

...17 decembrie 1989. În jurul orei 17, soţii Belici se aflau în *Piaţa 700*, pentru cumpărături. Ca marea majoritate a timişorenilor, trăiau tensiunea situaţiei explozive înstăpânite în oraş în acea zi. La un moment dat s-au auzit împuşcături izolate, apoi rafale, care au devenit tot mai dese! Radu i-a cerut soţiei să se întoarcă acasă. În ceea ce-l privea, a refuzat să dea curs rugăminţilor soţiei de a se întoarce împreună. Radu dorea să se alăture timişorenilor care manifestau pentru libertate în Piaţa Operei. Dar un glonţ l-a lovit în plină figură, perforându-i maxilarul şi ieşindu-i prin ceafă! Se ştie că a fost dus la Clinica Oftalmologică, la circa 200 de metri de locul accidentului. Ulterior, va fi dus la Spitalul Judeţean. Mama l-a căutat cu disperare în toate spitalele şi la toate morgile din Timişoara, dar trupul lui Radu şi cele ale altor 42 de timişoreni fuseseră transportate la Bucureşti şi incinerate, pentru a se şterge urmele represiunii, în conformitate cu hotărârile venite de la Bucureşti (operaţiunea ,,Trandafirul"). Cenuşa lor va fi aruncată într-o gură de canal în apropierea localităţii Popeşti-Leordeni.

Radian Belici nu are un mormânt; familia i-a amenajat o troiţă în *Piaţa 700*, care este fixată de masivul zid de cărămidă roşie, având în centrul crucii rama cu chipul Eroului-Martir.

Prin hotărârea Consiliului Local, scuarul din apropiere poartă numele Eroului-Martir Radian Belici.

---

[36] http://vioreldogaru.blogspot.ro/2011/12/primul-erou-al-revolutiei-romane.html

[37] *Idem*

Bânciu Leontina[38]

Muncitoare la ,,AEM“ născută la 03.01.1950 în localitatea Borleasa, judeţul Bistriţa-Năsăud, a decedat la 17 decembrie 1989 la Timişoara, împuşcată în masacrul de la Podul ,,Decebal”. În după amiaza zilei de 17.12.1989, Bânciu Leontina plecase în oras împreună cu şoţul ei, Bânciu Ioane, pentru a manifesta împotriva regimului comunist. Ei s-au deplasat alături de o mare coloană de manifestanţi pe traseul Calea Şagului - Piaţa Maria – Catedrală - Complexul Studenţesc. De aici, în seara zilei de 17.12.1989, coloana de demonstranţi s-a îndreptat spre penitenciarul “ Popa Şapcă”, pentru a cere eliberarea celor arestaţi de forţele de represiune. La Podul ,,Decebal“ în întuneric au aşteptat trupe ale M.A.N înarmate, care fără somaţie au tras direct în coloană, Leontina a fost împuşcată direct în inimă şi a murit în braţele sotului.

Placa Comemorativă Silviu Iordan[39]

Placa comemorativă este montată în incinta Colegiului C.D. Loga.

Placa de pe bulevardul *Revoluţiei din Timişoara,* care amiteşte de începutul Revoluţiei Române din 1989.[40]

[38] http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=revista-on-line/memorial-3/chipuri-de-eroi

[39]https://www.google.ro/search?hl=ro&q=Placa%2Comemorativ%C4%83%20Silviu%20Iordan&psj=1&bav=on.2,or.r_cp.rqf.&biw=1280&bih=831&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&authuser=0&ei=g0dUUcq8MJHNsgaUxoHwDA#imgrc=vr9RdjCuVQeLYM%3A%3BoVGwM3H4_YWcHM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.banaterra.eu%252Fromana%252Ffiles%252Fimages%252Fplaca_silviu_sebastian_iordan_89.preview.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.banaterra.eu%252Fromana%252Ftimisoara-placa-comemorativa-memoria-eroului-martir-din-decembrie-1989-silviu-sebastian-iordan%3B600%3B402

[40] http://www.timisoara-info.ro/ro/atracii-turistice/cartiere-istorice/cetate/trasee.html

Placa de pe strada Timotei Cipariu aminteşte de izbucnirea Revoluţiei, de aprinderea scânteii pe 15 decembrie 1989 la Timişoara, în faţa casei pastorului László Tökés.[41]

Monumentul **Omul Ţintă**[42] din Timişoara este închinat celor şase eroi, care şi-au pierdut viaţa aici în timpul Revoluţiei din Decembrie 1989.

"Complexul Memorial" din cimitirul din Calea Lipovei.[43]

Crucile de acolo sunt simbolice – 42 dintre victime au fost transportate în secret la Bucureşti unde au fost incinerate; familiilor lor li s-a dat explicaţia că aceşti oameni "au fugit peste graniţă".[44]

Monumentul a fost construit de arh. Ionel Popa, mormintele de arh. Liviu Brebe, iar capela de către arh. Pompiliu Alămoreanu; picturile au fost realizate de Manole Pătraşcu. Inaugurarea capelei a avut loc în anul 2002.

Fântâna Martirilor[45] din Timişoara. Arhitect Diana Gaga, sculptor Victor Gaga.

Monumentul **Martirul** din Timişoara[46], în memoria eroilor căzuţi în Decembrie 1989.

---

[41]http://www.scritube.com/istorie/REVOLUTIADINTIMISOARA122191713.php

[42] http://www.timisoara-info.ro/ro/atracii-turistice/revolutia-1989.html.

[43]http://www.tymestours.ro/RO/X/X-timisoara-revolutie/02-timisoara-revolutie.htm.

[44] http://www.timisoara-info.ro/ro/atracii-turistice/revolutia-1989.html.

[45]http://www.banaterra.eu/romana/in_memoriam/monumente/89_08_fantana%20martirilor_bdul%20regele%20ferdinand/index.htm.

[46]http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=revista-on-line/memorial-3/chipuri-de-eroi.

Statuia **Învingătorul**[47] dedicată, de asemenea, Revoluţiei Române din Decembrie 1989 şi timişorenilor care au făcut posibilă transformarea unui vis în realitate.

Monumentul Deschidere[48]
Autor: Ingo Glass
Material: oţel
Amplasare: Calea Martirilor, Timişoara

Clopotul
Autor: Ştefan Călărăşanu
Material: travertin
Amplasare: Piaţa Traian, Timişoara

Monumentul Eroica[49]
Autor: Paul Vasilescu
Material: bronz
Amplasare: Calea Lipovei, Timişoara

Monumentul Omagial[50]
Autor: Ştefan Kelemen
Material: travertin
Amplasare: Strada Cluj – Complexul Studenţesc, Timişoara

Monumentul Evolutie[51]
Autor: Gheorghe Iliescu Călineşti
Material: bronz
Amplasare: în faţa Hotelului Continental, Timişoara

---

[47]http://www.opiniatimisoarei.ro/vineri-monumentele-timisoarei-intre-kitsch-si-arta-moderna/27/05/2011

[48] http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=monumente/deschidere

[49] http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=monumente/eroica

[50]http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=monumente/monu-ment-omagial

[51] http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=monumente/evolutie

Statuia Pieta[52]

Asociaţia ,,Memorialul Revoluţiei" care cinsteşte memoria eroilor căzuţi în decembrie 1989 a amplasat în apropierea podului ,,Decebal" , statuia ,,Pieta", realizată de sculptorul Petru Jecza, care marcheaza numele martirilor căzuţi la podul ,,Decebal".

Liceul Teoretic Jean Louis Calderon[53]

Începând cu anul 1990 şcoala se va numi ,,Jean Louis Calderon" după numele jurnalistului francez căzut în Revoluţia Română. De atunci şcoala funcţionează ca liceu teoretic cu învăţământ bilingv.

[52] *Idem*

[53] http://www.calderontm.ro/istoric.html

Monumente-străzi din Bucureşti

Aleea Mirea (Iancu) Mioara Luiza

Născută în 26.07.1962, fiică de fost deţinut politic, studentă la Facultatea de Automatică an IV, a plecat în 21 decembrie 1989 spre Palat spunând acasă: *Ne întâlnim mai mulţi colegi de la Politehnică. Gata, îl terminăm!*, iar soţului, avea mai puţin de o lună de la căsătorie, i-a lăsat ultima scrisoare de dragoste: „Petrică, eu sunt acolo unde se află toţi românii, în faţa Sălii Dalles. Vino şi tu. Te aştept". Înserarea cobora peste uralele de bucurie din centrul Capitalei: *Ceauşescu, nu uita, a venit şi vremea ta!*. Trecuse cu puţin de ora 17.30. Câteva blindate vin în viteză şi masacrul a început odată cu intrarea camionului în mulţime, zdrobind zeci de oameni în faţa Sălii Dalles. Oasele şi craniile trozneau: *Eu am numărat vreo 25; am văzut patru de la USLA, câţiva elevi ofiţeri de la Băneasa şi restul civili, toţi izbiţi de camion. Unul fusese decapitat. Capul celui de la USLA se rostogolea pe jos în casca albă,* a spus Nica Leon, care era în faţă. Mioara Mirea a sărit să-i ajute pe răniţi, strigând: *Nu fugiţi*!, şi în acelaşi timp un glonte a omorât-o[1].

Aleea Ciungan Florin

Florin Ciungan a murit pe 23 Decembrie 1989, împuşcat în abdomen, în faţa CC al PCR. Într-o declaraţie ulterioară, mama băiatului de doar 24 de ani povesteşte: *A venit ziua de 25 decembrie, am stat toată ziua în casă şi Florin nu mai venea. Atunci i-am zis fiului mai mare să se ducă să-l caute. Ştiam că în urmă cu două zile acesta îşi dăduse întâlnire cu un coleg în faţa sediului CC al PCR. Adrian, fratele mai mare, s-a interesat peste tot, l-a căutat*

[1] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

la spitale şi l-a gasit la morga de la Spitalul Colţea. A venit acasă şi mi-a zis: "Mamă, Florin e mort". Am început să ţip, nu puteam să cred că Florin e mort. Nu puteam să realizez, nu înţelegeam ce se întâmpla. Am plecat cu fiul mai mare la morgă. Florin era pe o masă. Am tipat cand l-am vazut.[2]

Aleea Cîrstea Adrian

Soldat în termen la MApN, a fost împuşcat la Bucureşti, în Decembrie 1989.[3]

Aleea Donea Diana Alexndra[4]

Văzută ultima oară în viaţă în zona Intercontinental, eleva din clasa a XII-a de la liceul Nicolae Bălcescu, a decedat la Revoluţie, fiind găsită moartă pe 24 decembrie 1989 la Spitalul de Urgenţă din Bucureşti.

Aleea Stanciu Gheorghe Cristian

A plecat de acasă în 21 Decembrie şi în jurul orei 15.30 a fost văzut cu un steag în mână strigând: "Hai cu noi!" A fost împuşcat seara, la Universitate, şi a ajuns la morgă, dus de miliţie, cu alte 18 victime. Când i-au ridicat trupul neînsufleţit de la morgă, părinţii săi relatează că: *Pe toată faţa şi pe mâini avea multiple arsuri şi leziuni. Tot pe mâini, pe partea exterioară, la baza degetelor, avea nişte puncte negre, la distanţă egală. Subsuoara stângă era străpunsă de ceva ascuţit şi încins, care corespundea în cerul gurii. Urme de lovituri în regiunea gâtului şi sub urechea dreaptă, iar venele erau umflate şi negre. Umărul stâng era fracturat, la şoldul drept avea o contuzie şi o fractură de bazin. Fiul meu a fost asasinat mieleşte*.[5]

---

[2] http://www.romanialibera.ro/exclusiv-rl/investigatii/mai-vinovati-decat-cei-care-au-impuscat-sunt-cei-care-au-dat-ordine-44015.html

[3] Arhiva IRRD, Fond I, dosra 226.

[4] Gh. Sbârnă, V.Marin, *Op.Cit.* p. 290.

[5] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_8.htm

Aleea Mladinovici Dragoş

Născut în 1969, muncitor la întreprinderea Steaua Roşie, a participat la demonstraţiile de la *Intercontinental* şi *Piaţa Universităţii,* din 21 decembrie, şi a ajuns acasă plin de apă şi cu faţa înnegrită din cauza gazelor lacrimogene. A continuat în zilele următoare, până în 23 Decembrie, când un glonţ i-a străpuns inima, fiind găsit în morga Spitalului Colţea.

Aleea se află în cartierul Berceni din Bucureşti, sectorul 4. Tot în aceeaşi zonă există şi o staţie RATB ce îi poartă numele (*Strada pe care se află: Bulevardul Alexandru Obregia. Linii de transport în comun care opresc în staţie: Linia autobuz 242, Linia autobuz 313, Linia troleu 73*).[6]

Aleea Tudor Constantin

Născut la 5 iunie 1956 decedat pe 23 decembrie 1989, fierar betonist la o întreprindere din Bucureşti. A fost împuşcat în inimă în zona *Televiziunii* Române.[7]

Intrarea Jianu Dumitru

Ofiţer al Ministerului de Interne, născut în judeţul Dâmboviţa, împuşcat în cap în zona *Pieţei Palatului*, declarat erou martir. Mort pe 24 decembrie 1989.[8] Intrarea se află în zona Pieţii Sf. Gheorghe din Bucureşti.

Strada Fulga Adrian

S-a născut pe 27 mai 1970 la Bucureşti şi a decedat 25 decembrie la doar 29 de ani. A participat la manifestaţiile de la Sala Dalles şi a fost împuşcat în torace în zona spitalului Colţea

---

[6] http://www.bucurestilive.ro/Statia-Dragos-Mladinovici.htm?md=2&itm=534662939#maptype=transport&lon=26.116031&lat=44.385357&zoom=17&items=2-534662939&selected=2-534662939&

[7] Gh. Sbârnă, V. Marin (coord.), *Dicţionar General al Revoluţiei Române din Decembrie 1989*, Ed. Militară, Bucureşti, 2010, p. 684-685.

[8] *Ibidem,* p. 398.

de la Universitate.[9] Îndurerată, familia povesteşte cum şi-a trăit Adrian cu speranţă şi fericire ultimele zile : *În 22 Decembrie intra în sediul fostului CC. Vorbea cu mama lui, internată în spital, căreia îi spunea atunci: " Suntem liberi, am învins! Am să vin la tine să-ţi aduc primul număr al ziarului* Libertatea*, ca să te bucuri şi tu". Pe 23 decembrie işi strângea sora în braţe şi ii spune cu mandrie: "Sunt român" şi pleacă… spre eternitate, spre gloria veşnica! Am aflat că a fost împuşcat din spate, în noaptea de 24 spre 25 decembrie. A murit în sfânta zi a Crăciunului.*[10]

Strada Mateescu Nicolae[11]

A fost omorât lângă spitalul Colţea, pe 22 Decembrie 1989, la numai 36 de ani, în timp ce ajuta la transportul răniţilor de la *Universitate*. Strada ce îi poartă numele se află în sectorul 6 al Capitalei.

Strada Butiri Florin

În vârstă de 20 de ani, a ieşit în stradă pentru a striga alături de mulţime "Jos comunismul". Acesta era rugbyst la echipa Rapid. Pe 22 decembrie, Florin Butiri se ducea alături de alţi colegi la manifestaţia din faţa *Comitetului Central*. Seara se întoarce acasă unde povesteşte familiei cele trăite şi văzute. A doua zi se reîntoarce în stradă. Este împuşcat pe strada Nuferilor, în timp ce încerca să stingă un incendiu. Cei ce îi sunt alături îl duc în grabă la Spitalul Militar unde este operat. Se stinge în dimineaţa zilei de 26 Decembrie, fiind înmormântat în *Cimitirul Eroilor Revoluţiei*.[12]

---

[9] *Ibidem*, p. 327.

[10] http://www.razbointrucuvant.ro/2011/12/22/22-decembrie-1989-22-de-ani-in-pragul-unei-noi-robii-totalitare-cu-gandul-la-martirii-carora-le-datoram-libertatea/

[11] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

[12] http://www.gsp.ro/gsp-special/anchetele-gazetei/pierdut-copil-caut-asasin-168828.html

Strada Petre Astafei

La doar 23 de ani, fratele campioanei mondiale Alina Astafei, este împuşcat pe Calea Victoriei, în dreptul Palatului Telefoanelor, pe 22 decembrie. Internat la Spitalul Colţea, unde este şi operat, se va stinge din viaţă în Ajunul Crăciunului, lăsând familia îndoliată. Strada ce îi poartă numele se află în cartierul Giuleşti.[13]

Strada Bărbulescu Marius[14]

Născut pe 10 iunie 1969, în Bucureşti, ostaş în termen, a fost ucis în ziua de Crăciun, apărând Oficiul de Medicamente din Timişoara. Strada ce îi poartă numele se află în zona Giuleşti.

Strada Bogdan Şerban Mihai

Povestea şi rolul său în Revoluţia Română sunt prezentate într-o carte apărută în anul 1990, scrisă de mama sa, Elena Băncilă. Aceasta, pentru a-şi găsi liniştea sufletească, porneşte propria investigaţie pentru a afla adevărul despre moartea fiului său. Cercetarea întreprinsă este transpusă în paginile cărţii *Trage, laşule!*. În această lucrare este prezentată povestea lui Bogdan Şerban Stan în timpul Revoluţiei. În noaptea de 21 spre 22 decembrie, acesta este pe Baricada de la *Intercontinental*. Dimineaţa ajunge acasă pentru a se schimba şi odihni câteva ore. Apucă să povestească familiei cele văzute şi trăite.

Mama sa povesteşte: *Mi-a spus: mami e nenorocire pe străzi. Au tras în noi, un băiat a fost împuşcat în braţele mele*. Pe 22 decembrie, înainte de a pleca din casă, se îmbracă în negru, în semn de doliu faţă de cei ce şi-au pierdut deja viaţa în luptă. Fără să-şi dea seama, îşi va purta şi propriul doliu. Este împuşcat la televiziune, de unde este dus la Spitalul Colentina, unde însă moare a doua zi. Titlul cărţii scrise de mama sa, *Trage, laşule!*

[13] http://www.eroiinumor.ro/respect89/category/eroi/) poza http://2.bp.blogspot.com/-n8qbg2C2x10/Tu9HwGmwavI/AAAAAAAABO0/3PqtrZJrbO0/s1600/Petre+Astafei_arhiva+personala.JPG

[14] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

reprezintă ultimele cuvinte pe care acesta le-ar fi spus înainte de a fi împuşcat, conform martorilor.[15]

Strada Durban (Durbac) Dumitru Răducu

Decedat pe 23 decembrie 1989, strada ce îi poartă numele locotenent-colonelului Durban se află azi în sectorul 1 al Capitalei.[16]

Strada Radu Dragoş

Ofiţer, născut în 12.12.1959 în Bucureşti, a fost împuşcat în noaptea de 24 spre 25 decembrie 1989. Strada ce îi poartă numele se află în zona şoselei Chitila din Bucureşti.

Strada Creţu Nicolae Florin

Născut în ziua de 12 martie 1959 în comuna Ianca, judeţul Brăila, după terminarea Liceului Industrial nr.3 din Buzău, a urmat Şcoala de Ofiţeri de aviaţie «Aurel Vlaicu», de unde a ieşit ofiţer, în 1981. A fost repartizat la UM Urziceni-Alexeni şi apoi la Flotila 50 aviaţie, UM 01900 Bucureşti-Otopeni. Pe data de 12.09.1989 a început cursurile Academiei Militare de unde, în noaptea de 23 decembrie 1989, a fost trimis să apere Statul Major al Forţelor Terestre, din Drumul Taberei. Şi a fost ucis. În urma lui a rămas un copil, de numai doi ani, orfan.[17]

Strada Neagoe Tudor

A decedat pe 24 decembrie 1989, iar strada ce îi poartă numele se află în sectorul 1 din Bucureşti.[18]

Strada Pătru Adrian

Sublocotenent, decedat pe 24 decembrie 1989. De semenea, trada ce îi poartă numele se află în Sectorul 1[19], Bucureşti.

[15] *http://www.gsp.ro/gsp-special/anchetele-gazetei/pierdut-copil-caut-asa-sin-3-169186.html

[16] Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 226, Răspuns Primăria Municipiului Bucureşti.

[17] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_3.htm

[18] Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 226, Răspuns Primăria Municipiului Bucureşti

[19] Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 226, Răspuns Primăria Municipiului Bucureşti

Strada Tudor Gheorghe Bogdan

În Sectorul 3 al capitalei găsim strada ce îi poartă numele lui Tudor Bogdan, erou căzut pe 23 Decembrie 1989 pentru victoria Revoluţiei.

Strada Paul Orleanu

Medic stomatolog, a decedat pe 23 decembrie 1989 în zona Academiei Militare, fiind împuşcat în coapsă, din spate.

Strada Cioran Gabriel

Inginer, absolvent al Faculătţii de Metalurgie, după ce a lucrat la întreprinderea de Utilaj Minier din Petroşani, a venit ca cercetător, prin concurs, la Institutul Central de Fizică, chiar în anul 1989. În 23 şi 24 decembrie a participat la acţiunile din faţa Sălii Palatului, iar în 25 Decembrie se afla în apropierea *Radiodifuziunii* române când, la ora 14.30, a fost prins între două tancuri şi – pe când încerca să le depăşească – s-a tras în el din cel de-al treilea tanc, fiind grav rănit. La Spitalul Witing, unde a fost dus, n-a mai putut să fie salvat. La ora 16.00, în ziua de Crăciun, tânărul Gabi Cioran, cercetător asiduu, părăseşte această lume nedreaptă pentru mulţi idealişti.[20]

CALDERON Jean-Louis

Jurnalistul francez de 31 ani fusese trimis să relateze în direct despre Revoluţia Română de *Canal 5 al TF* (Franţa). A fost călcat de şenilele unui tanc în Piaţa Palatului din Bucureşti, în noaptea de 22 spre 23 Decembrie 1989. Un pasionat al job-ului de reporter, un obişnuit al punctelor fierbinţi, unde cei oropsiţi se luptă pentru salvarea drepturilor înăbuşite de dictaturi, Jean-Louis Calderon – după ce a colindat Libanul, Ciadul, Chile, Afganistanul şi Namibia –, s-a identificat cu lupta pentru libertate a poporului român, dăruindu-şi viaţa. A lăsat în urma lui două fetiţe de doi şi de şase ani.

---

[20] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_2.htm

În noaptea de 22 Decembrie 1989, Calderon se afla în Piaţa Palatului. Din cauza schimburilor dese de focuri, jurnalistul francez s-a adăpostit, împreună cu alţi tineri, în spatele unui tanc. Dinspre CC a apărut brusc un ARO asupra căruia s-a tras, crezându-se că este plin cu „terorişti". ARO-ul a intrat brusc în tanc, iar tancul, cu spatele, a trecut cu şenilele peste mai mulţi tineri, printre care se afla şi Calderon.

În memoria sa, o stradă din Bucureşti şi un liceu din Timişoara îi poartă numele.

Bulevardul Vasile Milea

Născut la 1 ianuarie 1927, în comuna Lereşti, judeţul Argeş – decedat la 22 decembrie 1989, la Bucureşti– a făcut parte din structura politică. General de armată cu funcţii înalte, a fost şef al Marelui Stat Major al Armatei Române (1980-1985) şi ministru al Apărării Naţionale (1985-1989). În dimineaţa zilei de 22 decembrie 1989, în jurul orei 09.30 – când victoria Revoluţiei devenise limpede şi după o întâlnire cu Nicolae Ceauşescu (la ora 08.00) –, Vasile Milea s-a sinucis în sediul Comitetului Central al PCR, împuşcându-se cu un pistol în zona inimii (în jurul orei 9.30). El a murit în jurul orei 14.00, la Spitalul Elias.[21]

În prezent strada ce îi poartă numele se află în sectorul 6 al Capitalei, făcând legătura între două mari bulevarde ale Bucureştiului: Timişoara şi Drumul Taberei[22].

Piaţa Revoluţiei

Este fosta *Piaţă a Palatului*, redenumită astfel după 1989 pentru a marca, în inima Bucureştiului, sacrificiul şi curajul celor care au schimbat, în Decembrie 1989, cursul istoriei.

Important de amintit este faptul că există în mai multe oraşe din ţară Pieţe cărora le-a fost atribuită această denumire,

[21] Ibidem, p. 458-461.

[22] http://www.strazibucuresti.ro/harta-bucuresti-bulevardul-general-vasile-milea.html

fapt ce denotă importanţa majoră pe care Revoluţia Română din decembrie 1989 o are pentru România şi poporul român. Face parte din istoria, prezentul şi viitorul nostru. Între oraşele unde se poate vizita o astfel de Piaţă amintim: Slobozia, Baia Mare, Cisnădie, Iaşi, Botoşani, Sibiu, Satu Mare etc.

Piaţa 21 Decembrie 1989

Este Piaţa de la *Universitatea* din Bucureşti, loc denumit după ziua de 21 Decembrie 1989 – zi marcantă pentru desfăşurarea evenimentelor din Bucureşti în timpul Revoluţiei Române. Este situată vis-à-vis de Hotel *Intercontinental* şi de *Teatrul Naţional* Bucureşti, pe partea cu Facultatea de Geografie din clădirea Universităţii.[23]

21 Decembrie 1989 este o zi de mare însemnătate pentru Revoluţia Română, nu numai din punctul de vedere al bucureştenilor. Vrem să credem că cei care păşesc în această zonă cunosc, sau îşi doresc să cunoască, măcar pe scurt, istoria acestei zile şi importanţa ei la nivel naţional.

Tot la această dată, la Timişoara – din *Balconul Operei* –, Lorin Fortuna dădea citire în faţa a peste 100.000 de manifestanţi, *Proclamaţiei Frontului Democratic Român*[24].

---

[23] http://www.123bucuresti.ro/strazi/piata/21%20Decembrie%201989

[24] *Caietele Revoluţiei*, nr. 2/2005, p. 12.
I. Frontul Democratic Român este o organizaţie politică, constituită la Timişoara, pentru a realiza un dialog cu guvernul, în scopul democratizării ţării.
II. Supunem guvernului român, ca bază de discuţii, următoarele revendicări:
1. Organizarea de alegeri libere şi democratice.
2. Libertatea cuvîntului, presei, radioului şi televiziunii.
3. Deschiderea imediată a frontierelor naţionale.
4. Integrarea României în rîndul statelor care garantează şi respectă drepturile fundamentale ale omului.
5. Eliberarea neîntîrziată a tuturor deţinuţilor politici.
6. Reformă economică, inclusiv stimularea iniţiativei particulare în mica industrie şi agricultură.
7. Satisfacerea integrală a necesităţilor alimentare ale întregului popor.
8. Reforma învăţământului în spirit democratic.

În încercarea de a preîntâmpina izbucnirea unor manifestări asemănătoare cu cele din Timişoara şi Bucureşti şi, în acelaşi timp, pentru a condamna în mod public şi hotărât "răzvrătirile" timişorenilor, Nicolae Ceauşescu organizează pe 21 decembrie un miting în *Piaţa Palatului.* Mulţimea strânsă nu va mai sta şi apaluda teleghidată, ca în trecut, ci se va converti într-o voce ce avea să se dezică de cuvintele fără rost ale liderului comunist. Deşi a încercat să calmeze spiritele, promiţând mărirea pensiilor de la 800 la 900 de lei, precum şi mărirea salariilor cu 200 de lei, a ajutoarelor sociale cu 300 de lei, a alocaţiilor pentru copii cu 30-50 de lei şi aducearea indemnizaţiilor de naştere la o valoare de 1000-1200 lei, populaţia din Piaţă nu l-a mai ascultat, oamenii împrăştiindu-se în celelalte zone din centrul Bucureştiului, unde au început să scandeze şi lozinci anti Ceauşescu şi anti-regim.

21 decembrie a fost o zi marcantă pentru românii din toată ţara [25]:

La **Arad** continuă manifestaţiile anticeauşiste începute în zilele anterioare, populaţia scandând fără încetare: „Fără violenţă!", „Timişoara, Timişoara", „Jos dictatura!", „Jos comunismul!", „Noi suntem poporul!".

La **Turda**, manifestanţii se adună în faţa sediului miliţiei.

La **Mediaş** se declanşează episoade de violenţă, după apariţia maşinilor de miliţie în Piaţa oraşului.

La **Cugir,** oamenii ies în stradă pentru a-şi manifesta solidaritatea cu timişorenii– muncitori din cadrul Întreprinderii Mecanice. Spre după-amiază, o parte dintre manifestanţi pătrund în Librăria Centrală de unde pun pe foc cărţile lui Nicolae Ceauşescu.

La **Sibiu,** se trag focuri de armă de avertisment în plan vertical după ce detaşamentul de elevi de la Liceul militar este

---

9. Libertatea tuturor cultelor religioase.

10. Asigurarea unei asistenţe medicale la nivelul ţărilor civilizate.

11. Desfiinţarea reţelei de magazine la care au acces numai privilegiaţii regimului

[25] Alesandru Duţu, *Revoluţia Română. Cronologie.,* Ed. IRRD, Bucureşti 2006, p. 158-177.

atacat cu obiecte contondente de către manifestanţi. După-amiaza, se forţează intrarea în sediul Inspectoratului Judeţean al Ministerului de Interne.

La **Târgu Mureş,** comandamentele militare primesc ordin să oprească, prin scoaterea subunităţilor în stradă, mulţimea care se îndrepta spre Judeţeana de Partid.

La **Caransebeş,** aproximativ 3000 de muncitori pornesc spre Consiliul Popular Orăşenesc pentru a solicita înlăturarea lui Nicolae Ceauşescu, libertate şi îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă.

La **Braşov,** aproximativ 6000 de persoane manifestează în zona Comitetului Judeţean de Partid.

La **Reşiţa,** peste 200 de persoane se strâng pentru a scanda împotriva regimului şi pentru a-şi manifesta solidaritatea cu Timişoara.

Piaţa Danny Huwe[26]

Jurnalist străin omorât la Revoluţie în Bucureşti. În Piaţa care îi poartă numele există şi un monument comemorativ.

Piaţa Recunoştinţei

Este piaţa de lângă monumentul închinat *Revoluţiei Române din Decembrie 1989* din Bucureşti, loc special amenajat pentru omagierea eroilor căzuţi în Decembrie 1989.

Face parte din ansamblul monumental închinat *Revoluţiei Române din decembrie 1989.*

---

[26] https://www.google.ro/search?hl=ro&psj=1&bav=on.2,or.r_cp.r_qf.&-biw=1280&bih=831&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&authuser=0&ei=IhhUUeT8BcX1sgbgsIHoCA&q=danny%20huwe#imgrc=Cn8DTj7DLlcYpM%3A%3BTwK3Q6lWEiFCNM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F1%252F15%252FDanny_Huwe_memorial.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253ADanny_Huwe_memorial.jpg%3B2592%3B1944

Staţia de metrou Eroii Revoluţiei[27]

Este situată în sectorul 4 al Capitalei. Atribuirea unei astfel de denumiri unei staţii de metrou, staţie care se află în apropierea *Cimitirului Eroilor Revoluţiei*, îi cinsteşte pe toţi cei care, în Decembrie 1989, şi-au sacrificat viaţa pentru libertatea tuturor românilor şi pentru speranţa zilei de mâine.

Cimitirul Eroilor

Se află în Bucureşti, în sectorul 4, în apropierea staţiei de metrou ce îi poartă numele. A fost înfiinţat încă din anul 1990. Aici au fost aduşi toti cei care au căzut în 1989. Mormintele sunt făcute din marmură albă, toate în acelaşi stil. În funcţie de ocupaţia celui înmormântat aici, mormintele sunt decorate cu o minge de rugby, cu o carte, cu o aripă de avion sau alte elemente reprezentative.[28]

Monumentul Revoluţiei

Ansamblul monumental *Memorialul Renaşterii*,[29] închinat Eroilor Revoluţiei din Decembrie 1989, situat în *Piaţa Revoluţiei* din Capitală, cuprinde patru elemente arhitecturale – *Piramida Izbânzii, Zidul Amintirii, Calea Biruinţei şi Piaţa Reculegerii*. Principala piesă

[27] http://www.bucurestilive.ro/Statia-Eroii-Revolutiei.htm?md=2&itm=1904547613, poza http://www.hotnews.ro/hotreporter-2012-04-12098883-monumentul-revolutiei.htm

[28] http://metropotam.ro/Locuri-de-vizitat/Locul-saptamanii-Cimitirul-Eroii-Revolutiei-art2801150220/

[29] http://statuidinbucuresti.blogspot.ro/2009/03/monumentul-revolutiei-romane.html

din ansamblu este piramida din marmură albă denumită *Piramida Izbânzii,* înaltă de 25 metri, ce semnifică trecerea timpului. Spre baza ei este aşezată o formă din bronz pe care sunt reprezentate personaje stilizate, simbolizând amprenta participanţilor la Revoluţie, iar spre vârf se află o coroană elipsoidală din bronz. *Zidul Amintirii,* desfăşurat semicircular, are un bandou din bronz, pe care au fost trecute numele a 1.058 de eroi ai Revoluţiei. Ansamblul include şi un loc de reculegere – *Piaţa Reculegerii* – cu paviment de granit şi bănci din marmură albă. Cele patru alei, care se întâlnesc la baza piramidei, poartă numele de *Calea Biruinţei* şi sunt executate din buşteni de stejar, secţionaţi transversal.

Monumentul luptătorilor antiteroriști

Una dintre cele mai sângeroase zile din decembrie 1989 – cea în care au fost uciși șapte luptători USLA, în frunte cu colonelul Gheorghe Trosca, fostul șef de Stat Major al USLA – a fost marcată pe 20 decembrie 2012, cu inaugurarea de către SRI a unui monument în memoria luptătorilor anti-teroriști căzuți, de-a lungul anilor, la datorie.

În locul pe care a fost dezvelit monumentul, cu 24 de ani în urmă, în noaptea de 23 spre 24 decembrie, în măcelul din Cartierul Drumul Taberei au murit: Gheorghe Trosca (colonel, şef de Stat Major în cadrul USLA), Eugen Trandafir Cotuna (locotenent-colonel), Andrei Ştefan (sublocotenent), Ion Muicaru (sublocotenent), Emil Oprea (sublocotenent), Florin-Constantin Surpăţeanu (sublocotenent), Teodor Neagoe (sublocotenent), Ion Costache (sublocotenent).[30]

---

30 http://www.evz.ro/detalii/stiri/reabilitare-dupa-23-de-ani-sri-a-ridicat-un-monument-al-luptatorilor-antiteroristi-in-lo-10167.html

Pintea Ciprian[31]

În Drumul Taberei, la Orizont, se află ridicată o cruce în memoria lui Pintea Ciprian, student la Academia Tehnică de Aviaţie. Acesta şi-a pierdut viaţa pe 23 Decembrie 1989, fiind împuşcat în faţa sediului MApN din zona respectivă.

Monumentul Eroilor căzuţi la Revoluţie de pe Bulevardul Timişoara

Pe Bulevardul Timişoara, din Bucureşti, a fost ridicat un monument în memoria eroilor căzuţi la datorie în *Revoluţia din Decembrie 1989*, care au făcut parte din Brigada de gardă a unităţii militare din zonă.

BRIGADA DE GARDA
CPT. POST-MORTEM RADU DRAGOS
CPT. POST-MORTEM MESLER PETRU C-TIN
SLT. POST-MORTEM MIHALOVICI C-TIN PUIU
SLT. POST-MORTEM STOICIUC MARCEL
SLT. POST-MORTEM ARGHERIE ION
SLT. POST-MORTEM BERBECEL FLOREA
SLT. POST-MORTEM ARISANU PETRE ION
SLT. POST-MORTEM DANILUC GH. NICOLAE
SLT. POST-MORTEM GAVRILOV CORNELIU
SLT. POST-MORTEM GHENEA VANGHELIE
SLT. POST-MORTEM PRICOP PAVEL
SLT. POST-MORTEM TOBOS SILVICA
SLT. POST-MORTEM UNGUREANU SORIN
SLT. POST-MORTEM VASILIU MITICĂ

Există în Bucureşti mai multe plăci memoriale în cinstea celor care şi-au jertfit viaţa în zilele de Decembrie 1989.

[31] http://portalulrevolutiei.ro/?menu=1&jud=17

Laurenţiu Gavadia, decedat pe 24 decembrie 1989 – împuşcat în cap, în zona *Palatului telefoanelor*. Soţia sa avea să nască la numai patru zile de la decesul acestuia la spitalul Gh. Marinescu[32].

P l a c ă comemorativă la *Sala Dalles* pentru studentul de 19 ani, **Gitlan Mihai,** care şi-a pierdut viaţa pe 21 Decembrie 1989. Acesta este considerat a fi prima victimă a Revoluţiei din Bucureşti.

Placă comemorativă la *Sala Dalles* din Bucureşti, montată în 1990, în cinstea celor care şi-au pierdut viaţa pentru liberatate.[33]

Troiţa de la **Crematoriul Cenuşa** din Bucureşti aminteşte de cei care au fost transportaţi în Decembrie 1989 de la Timişoara la Cenuşa pentru a le fi incinerate corpurile.

Numele celor 44 de timişoreni incineraţi aici, se regăsesc şi pe Placa comemorativă de la Popeşti Leordeni.

---

32 http://jurnalul.ro/vechiul-site/old-site/suplimente/jurnalul-old/eroii-revolutiei-11-54495.html

33 http://www.omnigraphies.com/content/revolu%C8%9Bia-tr%C4%83it%C4%83-bucure%C8%99ti-21-decembrie-1989-articol-de-doina-%C8%9Betcu

LISTA CELOR 44 DE TIMIŞORENI INCINERAŢI LA CREMATORIUL „CENUŞA“ DIN BUCUREŞTI

1) ANDREI MARIA - 25 ani
2) APRO MIHAI - 31 ani
3) BALOGH PAVEL - 69 ani
4) BALMUŞ VASILE - 26 ani
5) BĂRBAT LEPA - 43 ani
6) BÂNCIU LEONTINA - 39 ani
7) BELEHUZ IOAN - 41 ani
8) BELICI RADIAN - 25 ani
9) CACEU MARGARETA - 40 ani
10) CHOROSI ALEXANDRU - 24 ani
11) CRUCERU GHEORGHE - 25 ani
12) CARPÂN DĂNUŢ - 25 ani
13) CSISZMARIK LADISLAU - 55 ani
14) CIOBANU CONSTANTIN - ?
15) WITTMANN PETRU - 25 ani
16) NAGY EUGEN FRANCISC - 17 ani
17) FERKEL ŞUTEU ŞTEFAN ALEXANDRU - 43 ani
18) FLORIAN ANTONIU TIBERIU - 20 ani
19) GÎRJOABĂ DUMITRU CONSTANTIN - 30 ani
20) HAŢEGANU PETRU - 47 ani
21) IOSUB CONSTANTIN - 18 ani
22) IOŢCOVICI NUŢU GHEORGHE - 25 ani
23) EWINGER SLOBODANCA - 20 ani
24) IANOŞ PARIS - 18 ani
25) LUCA RODICA - 30 ani
26) LĂCĂTUŞ NICOLAE - 27 ani
27) MUNTEAN NICOLAE OVIDIU - 25 ani
28) MIRON ION - 50 ani
29) MOTOHON SILVIU - 35 ani
30) MARDARE ADRIAN - 20 ani
31) OŢELIŢĂ AUREL - 34 ani
32) PORE GOGU - 40 ani
33) OSMAN DUMITRU - 24 ani
34) RADU CONSTANTIN - 33 ani
35) SPORER RUDOLF HERMAN - 25 ani
36) STANCIU ION - 42 ani
37) SAVA ANGELA ELENA - 25 ani
38) ZĂBULICĂ CONSTANTIN - 30 ani
39) ZORNEK OTTO - 53 ani
40) ISFAN ANDREI - ?
41) PISEK ŞTEFAN - 54 ani
42) CADAVRU NEIDENTIFICAT
43) CADAVRU NEIDENTIFICAT
44) CADAVRU NEIDENTIFICAT

Monumente din alte oraşe

1.Alba Iulia

În Alba Iulia există **Bulevardul Revoluţiei 1989**, iar la intersecţia acestui bulevard cu bulevardul Transilvania este amplasat monumentul **Eroii Revoluţiei 1989.**[1] Lucrările pentru realizarea acestui monument au început în 2010, iar locul de amplasare al acestuia este unul cu mare încărcătură emoţională şi simbolic pentru zilele Revoluţiei la Alba Iulia, acesta fiind primul punct unde s-au adunat, în Decembrie 1989, primii revoluţionari. Mihai Babiţchi, liderul Revoluţiei de la Alba Iulia, a declarat că monumentul reprezintă *steagul României cu stema decupată*.[2]

Însemnul memorial este desfăşurat în formă de semicerc. Realizat de sculptorul Florin Magda, monumentul este din cupru.

În mijlocul semicercului este amplasată o bancă pentru reculegere.

Crucea Eroilor Revoluţiei din Decembrie 1989[3]

Este amplasată în Piaţa I. C. Brătianu, din faţa sediului Consiliului Judeţean Alba. Proiectul a fost iniţiat de către asociaţiile de revoluţionari din localitate, cu sprijinul Consiliului Judeţean Alba. Însemnul memorial este o cruce înaltă de 1,50

---

[1] Răspuns al Primăriei Alba Iulia, Serviciul Urbanism şi Disciplină în Construcţii, ca urmare a solicitării IRRD, înregistrată la Primăria Municipiului Alba Iulia cu nr. 39741-2013.

[2] http://adevarul.ro/locale/alba-iulia/alba-iulia-monument-eroii-revolutiei-1989-1_50aed2d07c42d5a663a0f6ba/index.html

[3] http://citynews.ro/eveniment-29/omagiu-pentru-eroii-revolutiei-din-alba-iulia-si-cugir-211521.

metri, fixată pe un soclu din plăci de marmură. În faţa crucii au fost amplasate două blocuri din piatră.

2.Arad[4]

Piaţa Revoluţiei

Bulevardul Revoluţiei

Monumentul Eroilor Revoluţiei se află în faţa Palatului Administrativ din Arad.

Obeliscul lui Toth Sandor, erou al Revoluţiei din Decembrie 1989. Ridicat în anul 1990, monumentul este amplasat pe Splai Tei – Dig Mureş.

Statuia soldaţilor martiri ai Revoluţiei din decembrie 1989. Ridicată în 1994. Amplasat pe Podul Decebal – Subcetate. Dintre cei al căror nume este trecut pe acest monument, 19 au fost împuşcaţi în Arad, iar cinci la Timişoara, Bucureşti şi Turda. Dintre tinerii care şi-au pierdut viaţa în timpul evenimentelor de la Arad, patru erau originari din alte localităţi ale ţării.

3.Braşov[5]

În Braşov, Monumentul Eroilor, în memoria eroilor Revolutiei Române, căzuţi în Decembrie 1989, se află în Parcul Central, situat pe Bulevardul Eroilor.

---

[4] Ibidem.

[5] https://www.google.ro/search?source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=z4n3UbPKEcPdtAaQ3YGYBw&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1280&bih=803&q=troita%201989%20buzau#tbm=isch&sa=1&q=monument+1989+brasov&oq=monument+1989+brasov&gs_l=img.3...1953.7538.1.7775.7.7.0.0.0.0.151.709.4j3.7.0....0...1c.1.23.img..7.0.0.W-d9l-SdPhA&bav=on.2,or.r_cp.r_qf.&fp=b919435fbd233225&biw=1280&bih=803&facrc=_&imgrc=cUtqRpiH2-ZZbM%3A%3B0xNeNOgCiUTtYM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252Ff%252Fff%252FMemorial_to_Victims_of_1989_Revolution_in_Bra%2525C5%25259Fov.JPG%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253AMemorial_to_Victims_of_1989_Revolution_in_Bra%2525C5%25259Fov.JPG%3B2736%3B3648

4.Brăila[6]

Monumentul Eroilor Martiri care s-au jertfit în Revoluţia din Decembrie 1989, amplasat în Piaţa Independenţei, realizat din marmură, are o suprafaţă de 15 mp. Acesta este amplasat în faţa Consiliului Judeţean.

5.Buzău[7]

47 buzoieni au murit în Revoluţia Română din 1989, 25 dintre aceştia – pe raza judeţului Buzău, iar ceilalţi 22 – în Bucureşti, Braşov, Hunedoara, Târgovişte şi Timişoara. La Buzău, vărsarea de sânge a început pe 22 decembrie. Titi Dumitrache, mecanic de profesie, a fost împuşcat cu o rafală de mitralieră în timp ce traversa intersecţia din Bariera Ploieşti (zona magazinului Olimpic). Cadavrul său a zăcut mai multe ore lângă o caroserie ciuruită. În zona municipiului Buzău, cele mai intense lupte, soldate cu decese, s-au dus în Bariera Ploieşti. Dinspre cimitirul Eroilor se trăgea intens spre unităţile militare, iar militarii au răspuns pe măsură. *S-a tras spre unitatea militară din zona podului Drăgaica chiar şi dintr-o locomotivă staţionată în Depoul CFR. Cei mai mulţi buzoieni au murit răpuşi de rafalele celor care au primit arme, nu puţini la număr şi majoritatea sub influenţa băuturilor alcoolice, dar şi a militarilor în termen, slab instruiţi, în locul instrucţiei, ei fiind trimişi la muncile câmpului. Pe fondul isteriei create în acele zile, cum că teroriştii au fost activaţi pentru a apăra regimul Ceauşescu, militarii trăgeau în tot ce li se părea suspect.*

[6] Fond I dosar 116. Fond IV dosar 89.

[7] adevarul.ro/locale/buzau/revolutia-89-comemorata-buzau-47-buzoieni-murit-evenimentele-23-ani-1_50d59df5596d720091267134/index.html

6. Caraş-Severin[8]

Aici există Piaţa Revoluţiei, situată în zona centrală a municipiului Caransebeş şi poartă această denumire din 1991, denumirea veche fiind Piaţa 23 august.

În parcul Piaţa Revoluţiei există un monument în memoria eroilor din Revoluţia Română din decembrie 1989. De asemenea, pe faţada construcţiei, aflată la nr.5 pe strada Nicolae Bălcescu, există montată o placă comemorativă.

În oraşul Bocşa există, de asemenea, un Monument al Eroilor căzuţi în Decembrie 1989. Monumentul a fost inaugurat la 23 iulie 1999.

7. Cluj[9]

În Piaţa Unirii din Cluj există monumentul **„Stâlpii împuşcaţi**" ,ridicat în onoarea celor care şi-au jertfit viaţa în Decembrie 1989 pentru regăsirea libertăţii neamului. Monumentul se află în Piaţa Unirii din Cluj-Napoca. A fost realizat în anul 2003 de sculptorul Liviu Mocan, cuprinde opt piese din bronz şi este dedicat eroilor ucişi în Piaţa Unirii la Revoluţia din 1989. La Cluj-Napoca au murit 26 de persoane, iar alte 65 au fost rănite în timpul evenimentelor din 21 decembrie 1989.

Pe 20 decembrie 2012 la Palatul Administrativ din Cluj a fost dezvelită **Placa comemorativă** în memoria eroilor din Decembrie 1989.

Există, de asemenea, în nomenclatorul străzilor clujene şi **strada Revoluţiei.**

Tot în Judeţul Cluj, în oraşul Turda, a fost ridicat un monument închinat eroilor din Revoluţia Română din decembrie 1989.

---

[8] *Ibidem*.

[9] Fond I, Dosar 116. Fond IV, Dosar 89.

8. Constanţa[10]

Monumentul eroilor martiri din MI

Este ridicat în curtea Inspectoratului Judeţean al Poliţiei T.F.
A fost realizat din iniţiativa colonelului Constantin Buzoianu şi a colonelului Ovidiu Oprişan, fondurile fiind asigurate de societăţile: Regionala CFR Infrastructură şi Marfă, SOCEP S.A.
Este dedicat eroilor martiri maior p.m. Doru Dimitrescu şi sublocotenentului p.m. Mihai Mihai Ştefan.

Grupul Funerar al Eroilor Revoluţiei din 1989 din Cimitrul Central Constanţa.
Au fost înhumaţi 10 eroi martiri – un civil şi 9 militari. Monumentele funerare sunt standard, fiind realizate după proiectul stabilit de guvern, iar fondurile necesare au fost asigurate de MApN.
Realizarea lucrării a fost coordonată de maiorul Constantin Vălinescu, comandantul Comenduirii Garnizoanei Militare Constanţa din acea vreme.

Strada Revoluţiei 1989 – se intersectează cu strada Planetelor.

De asemenea, există monumente închinate eroilor căzuţi pentru libertatea ţării în Decembrie 1989 în mai multe localităţi aflate pe litoralul românesc, precum la Mangalia şi Murfatlar.

9.Mangalia[11]

Monumentul eroilor martiri cpt. comandor p.m. Şercăianu Ion şi slt. p.m. Stan Dumitru. Cele două monumente sunt dispuse la cheul sulfuros din Mangalia.

---

[10] Ibidem.

[11] http://observator.ro/29658/fortele-navale-romane-omagiaza-eroii-revolutiei-din-decembrie-1989-29658.html

Au fost realizate prin fonduri asigurate din contribuţia întregului personal din unităţile Marinei Militare din garnizoana Mangalia.

A fost inaugurat în anul 2001.

10.Murfatlar[12]

Monument ridicat în memoria sublocotenent p.m. Ionel Gheorghiţă Drăguşanu.

Inaugurat în anul 2005, monumentul realizat din marmură este amplasat în cimitirul din Basarabi. A fost realizat cu sprijinul financiar al militarilor din Batalionul 341 Infanterie din Topraisar, din care a făcut parte şi eroul martir.

11.Craiova[13]

Revoluţia de la Craiova a lăsat în urmă 19 morţi şi 100 de răniţi. În 2012 Craiova a fost declarat Oraş-martir. În amintirea zilelor Revoluţiei Române din decembrie 1989, şi a celor care şi-au jertfit viaţa pentru recuperarea istorică a libertăţii, în Craiova avem:

Strada **22 decembrie 1989.**

Cartierul Eroilor, fostul cartier Valea Roşie.

12.Cugir[14]

În faţa primăriei din Cugir se află o troiţă din lemn, înaltă de 2,50 m, fixată pe un soclu din beton.

De asemenea, tot în Cugir, găsim **Strada 21 Decembrie** 1989.

13.Fălticeni[15]

În judeţul Suceava, la Fălticeni, există **Monumentul Eroilor din Decembrie 1989 Fălticeni.** Troiţa, construită din beton şi marmură în 1991 de Gabriel Băban, a fost ridicată în memoria eroilor revoluţiei din decembrie 1989**.**

---

[12] http://portalulrevolutiei.ro/?menu=1&jud=28

[13] Fond I, dosar

[14] Fond I, dosar 116.

[15] http://cronicadefalticeni.com/2009/12/22/22-decembrie-2009-la-falticeni/depunere-coroane-monumentul-eroilor-revolutiei-2/

14.Galaţi[16]

Monumentul Eroilor Revoluţiei – are forma unei arcade înaltă de peste 10 metri, în partea superioară având deschidere unghiulară. Este construit din beton armat, placat cu marmura albă. O cruce monumentală din inox domină interiorul. Pe o placă de marmură este gravat textul: „GLORIE EROILOR REVOLUŢIEI ROMÂNE, 1989-1995". Se află la intersecţia străzilor Domnească şi Eroilor.

De asemenea, în 1990, strada Primăverii a devenit **Strada Eroilor** prin decizia Primăriei nr. 105, din 6 septembrie 1990.

Mai există în Galaţi Monumentul poliţiştilor gălăţeni, ridicat în memoria căpitanului p.m. Rugină Viorel, plutonier adjutantului p.m. Bujor Marian, ambii căzuţi eroic la datorie. Monumentul se află la Inspectoratul Judeţean Galaţi, în curtea Inspectoratului Judeţean din Ţiglina I. A fost ridicat în anul 1990, prin contribuţia personalului.

15.Iaşi[17]

Pe 14 Decembrie 1989, la Iaşi, ar fi putut să fie începutul sfârşitului pentru regimul comunist din România. Încercarea a eşuat, dar ziua de 14 decembrie rămâne, totuşi, în memoria colectivă, nu numai a ieşenilor, ca una din încercările importante de aprindere a flăcării libertăţii, încercare ce a premers scânteii aprinse, câteva zile mai târziu, de locuitorii Timişoarei.

Pentru a cinsti amintirea acestei zile, în Iaşi există:

Strada 14 decembrie 1989

Piaţa 14 decembrie 1989

ACEASTĂ PLACĂ MARCHEAZĂ
3 ANI DE LA EVENIMENTELE
DIN 14 DECEMBRIE 1989 ORELE
16⁰⁰ PIAŢA UNIRII. CÎND IAŞUL
A DAT SEMNALUL ÎNCEPERII
REVOLUŢIEI ROMÂNE

De asemenea, tot în Municipiul Iaşi există câteva plăci comemorative: Prima este în amintirea locului unde, pe 22 decembrie, s-a format Comitetul tinerilor Revoluţionari.

---

[16] Fond I Dosar 116. Fond IV Dosar 89.

[17] Fond I, dosar 116.

Cea dea doua placă, din piaţa Unirii, aminteşte de ziua de 14 decembrie 1989. [18]

16.Hunedoara[19]

În Hunedoara se află un **monument construit în memoria eroilor Revoluţiei din 22 decembrie 1989.** A fost dezvelit în ziua de 14 septembrie 2010. Monumentul a fost ridicat în centrul oraşului şi are menirea ”să ne aducă în memorie faptul că acest loc a fost punctul de plecare în mişcarea anticomunistă de la Orăştie”, a declarat la inaugurare primarul municipiului Orăştie, Alexandru Munteanu.

17.Lugoj[20]

În municipiul Lugoj au fost denumite în cinstea eroilor din Decembrie 1989 următoarele străzi cu numele eroilor:

Strada Valentin Rosada[21]

Valentin Rosada s-a născut în anul 1968, fiind unicul fiu al lui Ioan şi al Mariei Rosada. A fost fotbalist la echipa „Venus”. În ianuarie 1989 s-a eliberat din armată, iar în decembrie urma să se căsătorească. A fost împuşcat în seara zilei de 20 decembrie 1989, la ora 19.30. Tocmai trebuia să se căsătorească pe data de 23 decembrie 1989. Băiat liniştit şi cuminte, Rosi, cum îi spuneau prietenii, a fost mândria părinţilor săi. El a fost împuşcat împreună cu Daniel Brocea, de Pavel Dumitru, din al carui încărcător lipseau şase gloanţe. Două oprite în gardul unităţii, iar patru în carne vie ... (alături de cei doi eroi, au mai fost răniţi de aceleaşi gloanţe Vasile Stoica şi Nicolae Bejan, un glonte zburând pe lângă chipiul maiorului Mircea Mîndru (comandantul interimar al unităţii UM 1140).[22]

Strada Norbert Pongraz[23]

Născut la 15 ianuarie 1971, unicul fiu al lui Norbert şi al Ilenei Pongraz. A căzut în noaptea de 23 decembrie 1989,

---

[18] Fond IV, dosar 89.

[19] *ibidem*

[20] Fond I, dosar 116.

[21] http://www.primarialugoj.ro/Continut_site/Despre_Lugoj/Cetateni_onoare/Rosada%20Valentin.html

[22] http://www.revolutialugojana.org/eroi (poza)

[23] http://www.primarialugoj.ro/Continut_site/Despre_Lugoj/Cetateni_onoare/

ora 2,40 în unitatea (de radiolocaţie) în care îşi satisfăcea stagiul militar. Un glonţ ucigaş pornit din păduricea din apropiere (care ulterior a fost defrişată), în timp ce stătea de vorba cu locotenentul său, i-a secerat pe amândoi.

Strada Daniel Brocea[24]

Muncitor, născut în 1969, împuşcat pe 20 Decembrie 1989 pe strada Calea Timişoarei, în torace.

De asemenea, există şi o serie de străzi şi monumente ale căror denumiri fac referire directă la Revoluţia Română din Decembrie 1989. Acestea sunt:

Strada 20 Decembrie 1989;

Troiţa închinată Revoluţiei Române din decembrie 1989, ce se află la intersecţia străzii Crişan cu strada 20 Decembrie;

Crucea din beton închinată Revoluţiei din Decembrie 1989 în Piaţa Victoriei:

Monumentul Omagial închinat zilei de 20 Decembrie **1989 Eroilor Lugojeni**, aflat pe strada Timişoara.

18.Orăştie [25]

Monumentul Eroilor Revoluţiei din decembrie '89 din Orăştie a fost realizat din marmură şi bronz de sculptorul Cătălin Dragomir, membru al Uniunii Artiştilor Plastici din România. Monumentul are o înălţime de aproximativ şapte metri şi a fost ridicat în centrul municipiului Orăştie.

19.Otopeni

Lângă Aeroportul Internațional Otopeni, în memoria celor decedați pe 23 Decembrie 1989, a fost ridicat Monumentul Eroilor.

---

[24] http://www.primarialugoj.ro/Continut_site/Despre_Lugoj/

[25] *ibidem*

20.Ploieşti[26]

Străzile ce au fost denumite în cinstea eroilor din Decembrie 1989 sunt următoarele:

Strada General **Vasile Milea** – denumită astfel din februarie 1990;

Strada slt. **Erou Călin Cătălin** – denumită astfel din februarie 1990. Călin Cătălin a murit în Decembrie 1989, la Bucureşti;

Strada slt**. Erou Constantinoiu Vasile** – a primit această denumire în februarie 1990. Constantinoiu Vasile a murit pe 23 decembrie 1989 la Bucureşti, la spitalul Colţea, după ce a fost împuşcat în plămâni în zona Palatului Telefoanelor din Bucureşti;

Strada slt. **Erou Moldoveanu Marian**[27] – denumită astfel din noiembrie 1990. Născut în 15.07.1969, militar în termen, originar din Ploieşti, a fost ucis la Bucureşti. Înaintat post-mortem la gradul de sublocotenent MApN, a fost înmormântat la Ploieşti;

Piaţa Victoriei poartă această denumire din februarie 1990;

Piaţa Eroilor, de asemenea, denumită astfel în februarie 1990;

Piaţa Vasile Paraschiv – poartă această denumire din aprilie 2012.

21.Popeşti Leordeni[28]

Biserica Monument este suspendată la trei metri înălţime deasupra terenului. Biserica are în plan orizontal dimensiunile de: 6,53 metri x 19,73 metri, înălţându-se 23 de metri. Infrastructura

[26] Fond I, dosar 117.

[27] http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

[28] http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=evenimente/2011/biserica-monument-popeti-leordeni

este alcătuită din fundaţii, stâlpi şi grinzi de beton armat, iar suprastructura de rezistenţă dintr-o osatură spaţială din lemn, aceasta rezemându-se şi fiind ancorată de infrastructura de beton armat.

Proiectul a fost întocmit de S.C. PATHE ROUTE S.R.L., iar din colectivul de proiectare au făcut parte inginerii Cornel Farcaş şi Percec Vasile şi arhitectul Mihai Donici.

În fiecare an, aici, are loc un pelerinaj numit *Pe urmele cenuşii Eroilor-Martiri timişoreni dispăruţi în Revoluţie.*

Ideea construirii unei biserici-monument deasupra gurii de canal în care a fost aruncată cenuşa martirilor timişoreni incineraţi a fost demarată în anul 2010, când la 7 mai, ministrul Apărării, Gabriel Oprea, s-a întâlnit cu preşedintele Asociaţiei Memorialul Revoluţiei, Traian Orban. Discuţiile au fost urmate de o deplasare în localitatea ilfoveană Popeşti-Leordeni. La primăria din localitate, ministrul Gabriel Oprea[29] a anunţat că a luat iniţiativa construirii unei biserici în memoria celor 40 de victime de la Timişoara, aşa cum le-a promis revoluţionarilor, la sfârşitul lunii martie, în timpul vizitei la Memorialul Revoluţiei.[30]

[29] *Cu toţii le suntem profund îndatoraţi celor care au luptat în Revoluţia din 1989 şi celor care şi-au dat viaţa pentru libertatea noastră. De aceea, am decis să sprijin personal construirea acestei biserici, în memoria Eroilor noştri, inclusiv din punct de vedere financiar. Sunt parlamentar de Ilfov, dar, înainte de toate, sunt un om care nu poate uita cât de scump a fost plătită libertatea de care ne bucurăm astăzi. Tocmai de aceea, fac un apel la colegii mei parlamentari, şi la cei din Ilfov, şi la cei din alte judeţe, să susţină construirea acestei biserici"*

[30] http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=evenimente/2010/proiecte-2010

22.Sfântu Gheorghe[31]

Troiţa Revoluţionarilor din Decembrie 1989

Este amplasată în Parcul central al municipiului Sfântu Gheorghe. Se află pe un postament de beton de unde se înalţă o coloană din lemn, sculptată cu motive tradiţionale. Coloana are o înălţime de trei metri. La baza coloanei se află următoarea inscripţie: *22 decembrie 1989*.

Monumentul ridicat în memoria eroilor poliţişti[32]

Monumentul a fost inaugurat în 1996, în prezenţa P.S. Ioan, episcopul Harghitei şi Covasnei, cu prilejul Zilei Poliţiei. Acesta se află în faţa sediului Inspectoratului Judeţean de Poliţie din Sf. Gheorghe.

23.Sibiu[33]

Lângă Academia forţelor terestre Nicolae Bălcescu din Sibiu se află **Strada Revoluţiei**.

Monumentul eroilor Revoluţiei din Sibiu se află în apropierea Aeroportului Interna-ţional din localitate.

24.Slobozia[34]

Monumentul Eroilor a fost ridicat din iniţiativa asociaţiilor de revoluţionari din localitate, cu sprijinul Consiliului Judeţean Ialomiţa.

Însemnul memorial reprezintă steagul României, cu stema decupată, desfăşurat în formă de semicerc. Realizat de sculptorul Florin Magda, monumentul este din cupru.

În mijlocul semicercului se află o bancă de odihnă.

---

[31] http://www.ziare.com/sfantu-gheorghe/articole/ceremonie+militara+sfantu+gheorghe

[32] http://www.cultura.mai.gov.ro/traditii/2013/monumente.pdf .

[33] Fond IV. Dosar 89.

[34] *Ibidem.*

Monumentul Eroilor a fost realizat de artistul Gabriel Manole din două blocuri de piatră de Baschioi şi este inchinat eroilor Revoluţiei din Decembrie 1989.

25.Târgu Mureş[35]

Monumentul eroilor Revoluţiei din 1989.

Strada Revoluţiei – se află în apropierea Pieţii Republicii.

Piaţa 22 Decembrie 1989 – este situată în prelungirea străzii Revoluţiei.

26.Târgovişte[36]

În Târgovişte, paralel cu Bulevardul Mircea cel Bătrân, se afla **Bulevardul Revoluţiei**.

Monumentul eroilor Martiri din 1989 – aflat în Piaţa Mihai Viteazul

Monumentul Eroilor Dâmboviţeni – Piaţa Tricolorului.

De asemenea, garnizoana unde au fost judecaţi şi executaţi soţii Ceauşescu, a fost transformată în muzeu, în vara anului 2013, şi inclusă într-un circuit turistic.

[35] *Ibidem*.

[36] *ibidem*

Alte poze cu monumente

Botoşani

Lugoj

Lugoj

Lugoj

Lugoj

Lugoj

Lugoj

Buzău

Monumentul Eroilor Revoluţiei din Decembrie 1989, Slobozia

Ploieşti

Călăraşi

Monumentul ridicat în cinstea martirilor râmniceni ai Revoluţiei din Decembrie 1989, Râmnicu-Sărat

Monumentul eroilor Revoluţiei din Decembrie 1989, Arad*

* https://www.google.ro/search?q=monument+revolutie+1989&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=ymJRUtDjHoePswb2qoCQDg&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1360&bih=638&dpr=1#facrc=_&imgdii=_&imgrc=TKp-0HHE6M-WqeM%3A%3BFRKk86QFYsp2LM%3Bhttp%253A%252F%252Fcdn2.aradon.ro%252F2010%252F12%252Fnews-20101219-03320728-13359003971.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.aradon.ro%252Faradul-doua-revolutii%252Fnews-20101219-03320728%3B485%3B364

Jimbolia

Placă memorială a eroilor martiri, Cluj-Napoca

17 DECEMBRIE 1989
AICI S-AU JERTFIT PENTRU LIBERTATE
ANDREI MARIA 25 ANI
BANCIU LEONTINA 39 ANI
EWINGER SLOBODANCA 21 ANI
ȚINȚARU OCTAVIAN 21 ANI
CRĂSNEANU VASILE 32 ANI
FARCĂU MARIANA 29 ANI
ÎMPREUNĂ CU EI AU MAI FOST RĂNIȚI
PESTE 30 DINTRE CEI 5000 DE MANIFE-
STANȚI CE SCANDAU „JOS COMUNISMUL!"
LA ORA 1430 AICI A CĂZUT PRIMUL EROU AL
REVOLUȚIEI ROMÂNE-ROZALIA IRMA POPESCU
STRIVITĂ SUB ROȚILE UNUI CAR DE LUPTĂ.

Placă memorială a eroilor martiri din Parcul Regina Maria, Timişoara

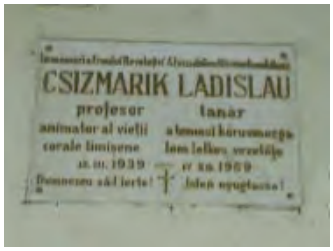

De un erou al Revoluţiei ne aduce aminte şi placa de pe strada Ungureanu nr.1 la Casa de Cultură a Judeţului Timiş – unde a fost împuşcat Csizmarik Ladislau - profesor de muzică., Timişoara

Parcul Regina Maria, Timişoara

Mesajul Proclamaţiei de la Timişoara, o prelungire a atitudinii militante a urbei, postat în Piaţa Libertăţii, fostă a "Paradelor", în preajma vechii Primării

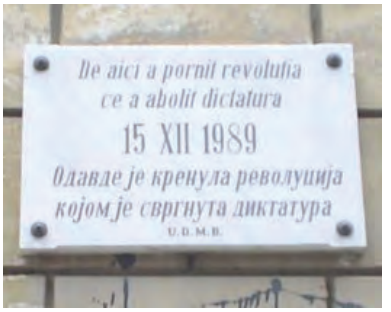

Placă Tokes
Timişoara

Placă Ioan Claudiu
Timişoara

Placă Gabriela Monica Tako,
Timişoara

Timişoara

Troiţa de la Catedrală,
Timişoara*

Universitate,
Bucureşti

Cimitirul Eroii Martiri ai Revoluţiei din Decembrie 1989,
Bucureşti

---

* http://mihaicomsulea.wordpress.com/2009/12/16/ranile-timisoarei-dupa-20-de-ani/

Erou martir căzut în Revoluţiei din Decembrie 1989, Bucureşti

Sală a Muzeului Militar Naţional dedicat Revoluţiei Române din Decembrie 1989, Bucureşti

Parcul Colţea, Bucureşti

Catedrala Eroilor Revoluţiei Române din Decembrie 1989,
Timişoara

Troiţa de la Televiziune,
Bucureşti

Mulţumiri

Ţin să mulţumesc pe această cale tuturor colegilor de la Departamentul Cercetare şi Departamentul Editare al Institutului Revoluţiei Române din Decembrie 1989 - pentru sprijin şi sfaturi.

În acelaşi timp, ţin să mulţumesc pentru promtitudinea cu care au răspuns cererii noastre de colaborare următoarelor primării:

1. Alba Iulia
2. Arad
3. Bucureşti
4. Brăila
5. Buzău
6. Caransebeş
7. Constanţa
8. Craiova
9. Cugir
10. Galaţi
11. Hunedoara
12. Iaşi
13. Lugoj
14. Ploieşti
15. Târgu Mureş
16. Târgovişte

BIBLIOGRAFIE

1. Arhiva IRRD, Fond I, dosar, 89, dosar 226.

2. *Caietele Revoluţiei*, Ed. IRRD.

3.. Revista *Clio 1989* , Ed. IRRD.

4. *** *După 20 de ani. Revoluţia Română din decembrie 1989 de la Craiova*, Ed. Autograf, 2009.

5.. Abrudan Paul, *Sibiul în revoluţia din decembrie 1989*, Sibiu, Casa Armatei Sibiu, 1990.

6. Alesandru Duţu, Revoluţia Română. Cronologie., Ed. IRRD, Bucureşti 2006

7. Brucan Silviu, *Generaţia irosită: memorii*, Bucureşti, Ed. Universul & Calistrat Hogaş, 1992.

8. Bucur Ion, Andreescu Mihai, *Revoluţia Română în Bucureşti*, Cluj Napoca, Ed. Mega, 2009.

8. Calafeteanu Ion, Gh. Neacşu, Rusu S., Osiac D., *Revoluţia Română din Decembrie 1989. Documente*, Cluj Napoca, Ed. Mega, 2009.

9. Gabanyi, Anneli Ute, *Cultul lui Ceauşescu*, Iaşi, Ed. Polirom, 2003.

10. Iordache Claudiu, *Iisus s-a născut la Timişoara*, Timişoara, Ed. Helicon, 1994.

11. Milin Miodrag, *Timişoara în Revoluţie şi după*, Timişoara, Ed. Marineasa, 1997.

12. Oşca Alexandru, *Revoluţia Română în Banat*, Craiova, Ed. Sitech, 2009

13. Rateş Nestor, *România : revoluţia încâlcită*, Bucureşti, Ed. Litera, 1994.

14. Sava Constantin; Monac Constantin, *Revoluţia Română din Decembrie 1989 retrăită prin documente şi mărturii*, Bucureşti, Ed. Axioma Edit, 2001.

15. Sbârnă Gheorghe, *Mic dicţionar al revoluţiei Române*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2009.

16. Siani-Davies Peter, *Revoluţia Română din Decembrie 1989*, Bucureşti, Ed. Humanitas, 2006.

17. Stănescu-Stanciu Teodora, *Revoluţia Română din Decembrie 1989. Activitatea CPUN*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2009.

18. Suciu Titus, *Reportaj cu sufletul la gură : traseele revoluţiei,* Timişoara, Ed. Facla, 1990.

19. Suciu Titus, *Lumea bună a balconului*, Bucureşti, Ed. IRRD, 2008.

20. Ştefan Alexandru Ionel, *Revoluţia din Decembrie 1989. Momentul Brăila*, Brăila, Ed. Dunărea, 1998.

21. Tamaş Corneliu, *A treia Revoluţie – câteva zile din Decembrie 1989 în judeţul Vâlcea*, Vâlcea, Ed. Conphys, 2006.

22. Zăgrean Iosif, *Revoluţionarii clujeni. Mit sau realitate,* Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2005.

23. *** *Timişoara 16-22 decembrie 1989*, Timişoara, Editura Facla, 1990.

24 *** *Vom muri şi vom fi liberi*, Bucureşti, Ed. Meridiane, 1990.

25. *** *Revoluţia Română 1989-2009 Ploieşti - Prahova,* Ploieşti, Editura Typodas Press, 2009.

26. Fortuna Lorin Ioan (coodonator), *Rolul Frontului Democratic Român în cadrul Revoluţiei Române din Decembrie 1989*, Timişoara, Ed. Art Press 2011.

27. Cernicova Maria, *Dicţionarul vieţii publice timişene postdecembriste 1989-2009 Partide, organizaţii, personalităţi,* Reşiţa, Ed. Intergraf 2000

28. Mihai Babischi, *Revolta în labirint. Decembrie 1989*, Ed. Altip, Alba Iulia 2009.

29. Szabo Lucian Vasile, *Mass-media, Represiune şi Libertate: revoluţia de la Timişoara în presa locală, naţională şi internaţională*, Ed. Gutenberg Univers, Arad, 2010

30. **Site-uri**:

http://www.romanialibera.ro/exclusiv-rl/investigatii/mai-vinovati-decat-cei-care-au-impuscat-sunt-cei-care-au-dat-ordine-44015.html

http://metropotam.ro/Locuri-de-vizitat/Locul-saptamanii-Cimitirul-Eroii-Revolutiei-art

://statuidinbucuresti.blogspot.ro/2009/03/monumentul-revolutiei-romane.html

http://jurnalul.ro/vechiul-site/old-site/suplimente/jurnalul-old/eroii-revolutiei-11-54495.html

http://www.omnigraphies.com/content/revolu%C8%9Biatr%C4%83it%C4%83-bucure%C8%99ti-21-decembrie-1989-articol-de-doina-%C8%9Betcu

http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_8.htm

http://www.ziarulunirea.ro/cugirul-orasul-revolutionarilor/

http://www.bucurestilive.ro/Statia-Dragos-Mladinovici.htm?md=2&itm=534662939#maptype=transport&lon=26.116031&lat=44.385357&zoom=17&items=2-534662939&selected=2-534662939&

http://www.asociatia21decembrie.ro/category/revolutia-romana/foto/

http://www.portalulrevolutiei.ro/arhiva/2004_709.html

http://www.gsp.ro/gsp-special/anchetele-gazetei/pierdut-copil-caut-asasin-168828.html

http://www.gsp.ro/gsp-special/anchetele-gazetei/pierdut-copil-caut-asasin-3-169186.html

http://www.adevarul.ro/dupa_20_de_ani/VIDEO-Ceausescu-disperarea-decembrie-lui_0_142185857.html

http://voxpublica.realitatea.net/politica-societate/celelalte-cuvinte-71194.html/attachment/ferkel-suteu-stefan-alaex

http://timisoara.com/newmioc/26.htm

http://pongogonzo.wordpress.com/2011/12/21/ei-au-murit-pentru-libertate/ http://bulevarde.ro/timisoara/strada-petru-hateganu

http://www.mediafax.ro/social/rugaciuni-pentru-morti-si-reprosuri-pentru-vii-la-comemorarea-victimelor-revolutiei-din-1989-3677593

http://clasazurlie.wordpress.com/2009/12/22/news-eroii-revolutiei-din-%E2%80%9889-omagiati-la-targu-jiu/

http://simplepovestiri.wordpress.com/

http://www.infoo.ro/Timi%BAoara.-22-de-ani-de-la-%EEnceputul-Revolu%FEiei-%7C-VIDEO-ARHIVA-BA647122YL.html

http://dumitrugraur.wordpress.com/2011/12/13/serial-adevarul-despre-revolutie-episodul-26/

http://www.anchetatorul.ro/tag/tv/page/181

http://www.gds.ro/Actualitate/2010-12-22/Dan+Voinea%3A+Nu+au+existat+teroristi+in+decembrie+1989

http://www.ziuadevest.ro/eveniment/24788-timioara--avangarda-civic-a-romaniei.html

http://www.adevarul.ro/locale/timisoara/ZIUA_LIBERTATII_20_decembrie_1989-_Momentul_in_care_Timisoara_devine_libera_de_comunism_0_393560799.html

http://poetul.wordpress.com/2011/04/27/misterele-revolutiei-ii-1_-impuscati-pentru-ca-au-marit-pasul-pe-strada/

http://www.infoo.ro/20-decembrie-1989-%96-Timisoara-devine-primul-oras-liber-de-comunism-%7C-Azi-vor-rasuna-sirenele,-iar-revolutionarii-vor-vorbi-din-balconul-Operei-PY629221JP.html

http://claudiuiordache.wordpress.com/timisoara-1989/

http://www.adevarul.ro/locale/timisoara/Ioan_Chis-primul_revolutionar_din_balconul_Operei_0_181181914.html

http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act_text?idt=11163

http://www.basarabeni.ro/print/articol/timisoara-20-decembrie-1989-pr-45/

http://mariusmioc.wordpress.com/revolutia-din-timisoara-in-inregistrari-audio-video/

http://www.ziarulunirea.ro/curatenie-nu-numai-la-revolutionari/

http://www.realitatea.net/revolutia-din-orasul-tau-sibiu-99-de-sibieni-au-murit-in-decembrie-1989-iar-300-au-fost-raniti_692432.html

http://www.adevarul.ro/actualitate/Oamenii_e_fiare-scapa_cine_moare_0_486551951.html

http://www.debanat.ro/2010/12/suparare-la-arad/

http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/aeroi/docs/album_5.htm

http://www.mediafax.ro/social/caransebes-oras-martir-al-revolutiei-din-decembrie-1989-propunerea-a-fost-aprobata-de-senat-era-cazul-8994883/foto

http://sareinochi.com/2010/12/18/decembrie-1989-v-generalul-iulian-topliceanu-%E2%80%93-nici-o-legatura-cu-onoarea-militara/

http://www.evz.ro/detalii/stiri/revolutionarul-si-securistul-ce-au-facut-in-1989-si-ce-fac-acum-916444.html

www.banaterra.eu/romana/in_memoriam/placi_comemorative/89

http://www.cultura.mai.gov.ro/traditii/2013/monumente.pdf .

http://www.caon.ro/date/2011/12/page/4

http://www.adevarul.ro/actualitate/Revolutia_de_la_Targoviste_0_491351446.html

http://www.adevarul.ro/actualitate/

CUPRINS

Cuvânt introductiv
Motivaţie ..... p. 5
Legislaţie ..... p. 6
La pas pe urmele Revoluţiei ..... p. 12

Monumente-străzi din Timişoara ..... p. 17

Monumente-străzi din Bucureşti ..... p. 32

Monumente-străzi din alte oraşe ..... p. 48

Alte poze cu monumente ..... p. 61

Bibliografie ..... p. 71